

Всеукраїнська загальнонаполітична і літературно-художня газета

КРИМСЬКА СВІТЛЯЦЯ

<http://svitlytsia.crimea.ua>

№ 52 (1885)

П'ятниця, 25 грудня 2015 р.

Видавється з 31 грудня 1992 р.

Ціна договірна

РІК ТРОЯНДОВИХ ВОВЧИЦЬ

ЗРАЗКОВА ТЕАТРАЛЬНА СТУДІЯ «СВІТАНОК» ІЗ СІМФЕРОПОЛЯ ЗВІТУВАЛА ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ І СВЯТИМ МИКОЛАЕМ ПРО СВОЇ ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ

З Новим роком! З Новим щастям! Традиційні вітання, які ми чуємо під час Новорічних свят, уже який рік для кримських українців звучать з присмаком гіркоти, а радість і сміх під час бою курантів та відкорковування шампанського — це сміх крізь слози... Та природу не зупинити, і Новий 2016 рік наступає, не питаючи нашого настрою, незважаючи на наші смаки й уподобання. Ялинка — зелена, сніг (якщо буде) — близь, Дід Мороз — бородатий, Святий Миколай — чудотворець! І що б навколо не відбувалось, а в Новорічну ніч у кожного з'являється надія на чудо. А коли дивишся на дітей, які чекають приходу Нового року, зимових канікул і цілої низки дивовижних неповторних свят, — розуміеш, що життя триває!

Тож єдине, що хвилювало у Сімферополі «світанкову» малечу, — це розмови дорослих про те, що Святий Миколай цього року чомусь до студії «Світанок» не завітає, «якщо світла не буде». Діти дивувались і питали дорослих: «Хто може стати на заваді Миколаю, адже він Святий, він — Чудотворець?».

Так і сталося, як дітям гадалося! Миколай увімкнув для Криму світло і точно за розкладом 19 грудня пройздом із Джанкою до Ялти по дорозі зупинився у Сімферополі, щоб як і в минулі роки завітати до студії «Світанок». Адже студійці усе перше півріччя готовувалися його зустрічати і кожна група підготувала свою виставу.

*Ой хто, хто Миколая любить
Ой хто, хто Миколаю служить
Тому, святий Миколай,
На всякий час помагай!*

Даринка, Настя, Марійка та Ганна з молодшої групи студії ледве не посварились, вибираючи святкові сукні. Не могли домовитись, хто буде «королевою», а хто — «принцесою». Учні зразкової театральної студії «Світанок», якою керує заслужений працівник культури України Алла Володимирівна Петрова, кожного року готовують театралізоване дійство для зустрічі із Святым Миколаєм. Малюки знають, що добрим, працьовитим і чесним діткам Миколай подаруночки принесе, а нечесним — різочки.

На сцені гамір. Тут і зячата, і котята, а також хлопчики і дівчатка — всі Миколая чекають. Середня

Фото В. Качули

група вдягнула вишиванки, щоб святково було, по-українськи, і вирішила Миколая розвеселити. Студійці влаштували імпровізована школу та показали сценки-сміховинки «Ми, Школа, Дім».

Сміховинки підняли настрій не тільки Миколаю, а й друзям та рідним, які теж прийшли, щоб подивитись дитячий звіт перед Миколаєм і оцінити, як юні актори півроку вчлися і чи заслуговують на подарунки. Учні старшої групи для такого випадку підготували цілу виставу за оповіданням кримського письменника Віктора Стуса «Пісня Амазонки».

Віктор Іванович теж завітав на свято. Адже дружба юних акторів з письменником триває вже не один рік. Віктор Стус — автор семи книг, що побачили світ у період з 2011 до 2015 року, а саме трьох романів: «Помста атлантів. Стріла для мудреця», «Арійський Спас», «Злови характерника», дев'яти повістей: «Царіця Амага — донька мага», «Чуні», «Білолокатор», «Повернення з іносвіту», «Привид у храмі», «Клейноди у спадок», «Запізніле прозріння», «Таємниця Берегині»,

«Судний день на Покрову», а також трьох десятків оповідань та байок у прозі.

Театральна студія «Світанок» для інcenзізації пригледіла оповідання «Пісня Амазонки». До речі, якби творами Віктора Стуса зацікавились кіносценаристи, то могли б відкрити нову сторінку в українському поетичному кіно, яка б повернула нас у 110-й рік до нової ери і розкрила б давню історію українських амазонок-косачок, которых ще називали «тroyяновими вовчицями». На жаль, наша кіноіндустрія тільки стає на ноги і поки що не цікавиться прадавньою історією. Тому ці теми доводиться порушувати юним театралам — учням теат-

ральної студії «Світанок», що існує в Сімферополі ось уже 23-й рік! Як сказав автор «Пісні Амазонки» Віктор Стус: «Прийдешне починається в минулому: щось — у далекому, щось — у близькому. Про це завжди нагадували древні волхви, відуни, маги, пророки. На жаль, саме цього багатом українцям не вистачає для осмислення свого власного місця в сучасному бурхливому світі».

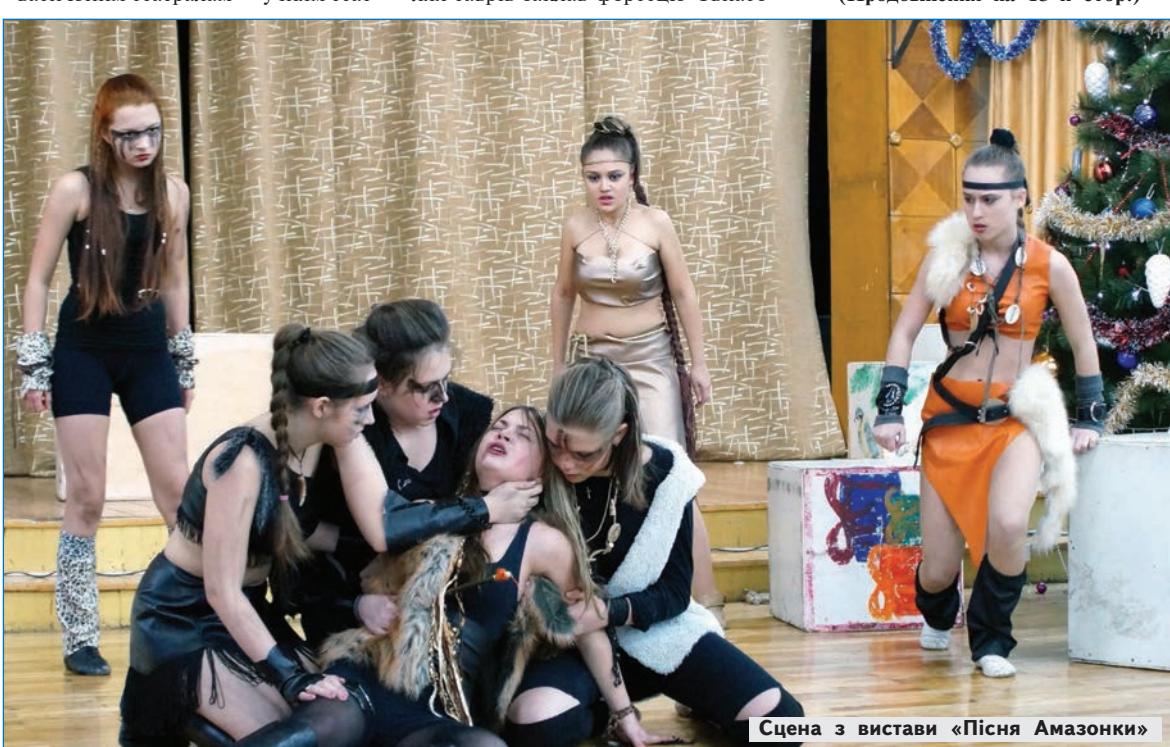
У виставі «Пісня Амазонки» юні актори показали той момент історії, коли були найтривожніші часи царських скітів та їхньої столиці Неаполя Скіфського (нині Сімферополь). Правитель Діофант на землях таврів заклав фортецю Євпаторію, захопив скітське поселення Хабеї. Його спільноти — херсонесити оволоділи скітською фортецею Напіт, завдали поразки скітам під Палакієм і почали наближатись до Неаполя. На захист рідного міста стали всі його мешканці. Разом з ними — й скітські амазонки-косачки.

Юні актори-студійці так емоційно і правдиво грали, так відважно боронили свою рідну землю і на вітві вмирали за неї на сцені, що на очах у багатьох глядачів бринили слози. Можливо, тому, що ця історія про чужинців, які завоюють твій рідний край, багатьом нагадала день сьогоднішній...

(Продовження на 13-й стор.)

Алла Петрова і Віктор Стус

Сцена з вистави «Пісня Амазонки»

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

ЗАСНОВНИКИ:

Міністерство культури і туризму України,
Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка,
трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця»

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети "Кримська світлиця" нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства "Просвіта" "БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ"

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА

Газета зареєстрована
Міністерством юстиції
України
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 12042-913ПР
від 30.11.2006 р.
Індекс: 90269

Редакція не завжди по-
діляє думки авторів публі-
кацій, відповідальність за
достовірність фактів не-
суть автори.

Рукописи не рецензують-
ся і не повертаються. Ли-
стування з читачами - на
сторінках газети.

Матеріали для друку
приймаються в електрон-
ному вигляді. Редакція
залишає за собою пра-
во скороочувати публі-
кації і редактувати мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора -
(067) 650-14-22
(050) 957-84-40

АДРЕСА РЕДАКЦІЙ:
95006, м. Сімферополь,
вул. Гагаріна, 5,
2-й пов., к. 13 - 14
e-mail: kr_svit@meta.ua
<http://svitlytsia.crimea.ua>
Віддруковано в ТОВ
«МЕГА-Поліграф»,
м. Київ, вул. Марко
Вовчок, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
e-mail: office@mega-
poligraf.kiev.ua
Тираж — 5000

ВИДАВЕЦЬ -
ДП «Національне
газетно-журналне
видавництво»
03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1,
тел./факс
(044) 498-23-65
Р/р 3712800300584
в УДКСУ у м. Київ
МФО 820019
код ЄДРПОУ 16482679
E-mail:
vidavniictvo@gmail.com

Розповсюдження,
передплатна, реклама:
тел. +38(044) 498-23-64;
+38 (050)310-56-63

КІЇВ ГОТУЄ ІНФОРМАЦІЙНУ КАМПАНІЮ ДО ДРУГОЇ РІЧНИЦІ ОКУПАЦІЇ КРИМУ

Представники Міністерства інформаційної політики України та кримські правозахисники організують спільну інформаційну кампанію до другої річниці окупації Криму. Про це повідомляє прес-служба міністерства.

«Міністерство інформаційної політики вже почало відповідну процедуру, щоб 26 лютого, крім іншого, відбулось звернення президента України до всього українського суспільства, в тому числі кримчан», — повідомила радник міністра інформаційної по-

літики з питань Криму Еміне Джеппар.

У рамках кампанії планують видати другу частину книги «Острів страху: хроніка окупації і порушень прав людини», повідомила координатор Української Гельськінської спілки з прав людини Дар'я Свиридова. У Міністерстві інформаційної політики України ініціювали визнання 26 лютого днем опору російській окупації півострова. У відомстві вважають, що цей день відобразить події на півострові, що передували російській анексії Криму. Зокрема, йдеться про

багатотисячний мітинг під стінами кримського парламенту, коли активісти намагались не допустити голосування про признання незаконного «референдуму», що спричинило анексію півострова.

Російська прокуратура Криму порушила кримінальну справу за фактом масових заворушень 26 лютого і притягає учасників мітингу до кримінальної відповідальності. У так званій «справі 26 лютого» проходить низка кримськотатарських активістів.

Датою початку російської окупації Криму Верховна Рада України визначила 20 лютого 2014 року.

<http://ua.krymr.com>

Спротив триває... Осінь 2015-го, Керч, розмальований Путін...

Public domain

У СІМФЕРОПОЛІ ОБШУКАЛИ БУДИНОК СВЯЩЕННИКА УПЦ КП

У Сімферополі, в будинку батьків українського священика УПЦ КП отця Сергія, пройшов обшук, повідомляє Кримська правозахисна група.

«23 грудня о 21.30 в Сімферополі в будинку батьків українського священика УПЦ КП отця Сергія, який зараз проживає на материковій Україні, пройшов обшук. Ордер на обшук виданий 22 грудня за підписом прокурора Наталії Поклонської. Кримінальна справа порушили нібито за участю в «екстремістській організації», — йдеться в повідомленні.

Правозахисники вказують, що отець Сергій раніше брав участь у роботі організації «Народний рух України», проте «в переліку організацій, щодо яких у Російській Федерації ухвалено рішення про ліквідацію або заборону діяльності (відповідно до закону Російської Федерації «Про протидію екстремістській діяльності»), ця організація не значиться».

У повідомленні наголошують, що при обшуку вилучили чотири зошити особи-

стих записів отця Сергія, по-
свідчення члена «Народного руху України», військовий квиток, медичну карту.

«Двоє людей у штатськомах» на вулиці зупинили мати священика і доставили в за-
лізничний РВСВ для допиту. Наразі з'язку з жінкою немає», — розповіли в право-
захисній групі.

Українські церкви в Криму після його анексії Росією мали пройти переєстрацію за російськими законами, щоб не потрапити під заборону.

Правозахисники назначали, що в анексованому Криму під загрозою закриття перевірює саме Українська православна церква Київського патріархату, в якої тут важе відіяли кілька храмів.

Правозахисники вказують, що отець Сергій раніше брав участь у роботі організації «Народний рух України», проте «в переліку організацій, щодо яких у Російській Федерації ухвалено рішення про ліквідацію або заборону діяльності (відповідно до закону Російської Федерації «Про протидію екстремістській діяльності»), ця організація не значиться».

У повідомленні наголошують, що при обшуку вилучили чотири зошити особи-

стих записів отця Сергія, по-
свідчення члена «Народного руху України», військовий квиток, медичну карту.

У селі Желябовка Нижньогірського району Криму зловмисники намагалися підпалити будівлю мечеті. Вогонь знівив шафу, в якій були релігійні книги та примірники священної книги Коран. Про це повідомляє прес-служба кримського Муфтіяту.

«За попередньою версією, зловмисник проник у ме-

четь, розбивши вікно. У молитовній кімнаті зловмисник підпалив шафу з ісламською літературою та примірниками священної книги Коран», — повідомили у прес-службі.

За даними Муфтіяту, вогонь не встиг поширитися на усе приміщення. В результаті підпалу обгорів один кут кімнати, де була шафа з літературою та килимки для моління.

Коментуючи інцидент, голова мусульманських релігійних громад Нижньогірського району Рустем Теміров підівів, що це не перша спроба підпалу молитовного дому в Желябовці. «Років сімісім тому молитовний дім також намагалися підпалити», — повідомив він.

Мечеть перебуває на краю села, в ній немає охоронця і немає системи відеоспостереження. Як правило, в момент збирання зборів з'являється ісламські 25-30 мусульман. В інші ж дні тираж приміщення за-
кривається і місцевозадовід-
ненням відоме лише пара-
фінам, розповів Теміров.

За його словами, мусульмани села українською відповідно і вважають це провокацією, задуманою в день, коли весь мусульманський світ відзначав День народження Пророка Мухамеда.

які виходять з-під контролю української влади. Ми змушені в цій ситуації посилити свою роботу з протидією екстремізму», — заявив Смирнов.

За його словами, спеціальна програма з протидії ideo-
logii екстремізму буде внесене-
на розгляд «кримського уряду» в середині січня. До її створення долучено ключові відомства «кримського уряду» та силові структури.

«Основне завдання програми — протидія поширенню ідеології екстремізму та тероризму на території республіки. Особлива увага буде приділятися моніторингу засобів масової інформації та соціальним мережам для визначення джерела ідей екстремізму», — сказав Смирнов.

Крім того, будуть вести профілактичні роботи серед школярів і студентів, тому що молодіжне найбільше зазнає впливу «радикальних ідей» ззовні.

Частина заходів програми потребуватиме фінансування, у тому числі з федерального бюджету РФ.

«Усі дані про прояви екстремістських ідей будуть передаватися в правоохоронні органи для швидкого реагування й... правової оцінки», — заявив Смирнов.

РОСІЯ ХОЧЕ КУПУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ДЛЯ ОКУПОВАНОГО КРИМУ МІНІМУМ ДО ЛІТА

Росія готова закуповувати електроенергію в Україні для поставок в окупований Крим мінімум до початку літа 2016 року. Про це сказав заступник міністра енергетики РФ Андрій Черезов в інтерв'ю телеканалу «Росія 24».

За його словами, в травні 2016 року, коли запустять другу чергу енергомосту на півострів, від імпорту електроенергії з України можна буде відмовитися повністю.

«До початку літа Крим буде повністю незалежний від електроенергії України. Нараїз ведуться переговори про продовження з нового року контракту на поставку дефіцитних мегаватів», — сказав Черезов.

«Ми завжди говоримо, що готові купувати електроенергію (в Україні, — ред.)... Якіхось негативних рішень, що ми не хочемо у них брати електроенергію, немає», — підкреслив заступник міністра.

Раніше президент РФ Володимир Путін доручив розірвати контракти на поставку електроенергії з України. За його словами, від української електрики окупований Крим відмовиться тоді, коли буде налагоджена робота енергомосту з Кубані в Крим.

Як повідомляє УНІАН, Президент України Петро Порошенко заявив, що рішення про продовження контракту на поставки електроенергії в окупований Росією Крим після 1 січня 2016 року має бути винесено на розгляд Ради національної безпеки та оборони.

29 листопада держкомпанія «Укренерго» відновила лінію електропідстанції 220 кВ «Каховська-Титан» і заявила про готовність відновити енергопостачання до анексованого Росією Криму протягом кількох годин у разі досягнення домовленості з активістами блокади півострова. Однак така домовленість не була досягнута. «Укренерго» 8 грудня підключило до роботи одну з чотирьох ЛЕП у напрямку анексованого Росією Криму.

30 грудня 2014 року Україна і Російська Федерація підписали два контракти на поставку електроенергії.

ЧУБАРОВ ЗАКЛИКАЄ РНБО ЗАПОБІГТИ «НОВІЙ ЗРАДІ» ЩОДО ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ДО ОКУПОВАНОГО КРИМУ

Лідер Меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України з фракції «Блок Петра Порошенка» Рефат Чубаров наполягає на необхідності скликати засідання Ради національної безпеки та оборони з приводу ситуації щодо електропостачання до окупованого Криму. Про це він заявив на засіданні Верховної Ради, передає кореспондент УНІАН.

Він закликав РНБО розглянути питання щодо раніше підписанням договорів на електропостачання до Криму та щодо ситуації, яка очікується з 1 січня 2016 року.

Він наголосив, що в нього є два примірники договору про постачання електроенергії до анексованого Росією Криму. За його словами, один з документів «підроблений», а в іншому в пункті 1.1 йдеться, що «ми поставляємо енергію до «кінцевого споживача Кримського федерального округу».

«Українські посадовці, які підписали цей документ, є зл

КРИМ, ЧАС АНАЛІЗУ. МІФ

Події останніх років, що привели до анексії Криму, попри всю неоднаковість їхнього трактування в самому Криму, попри полярне сприйняття їх народами України і Росії, попри – як би це м'якше визначити... – прагматичне ставлення до них у світі, як на мене, потребують усвідомлення, аналізу й адекватних висновків. Спробуємо й ми озирнутися назад, аби розвійти деякі міфи, усвідомити помилки, зробити для себе певні висновки, які в ідеалі допоможуть ті помилки виправити. Цю статтю присвятимо міфам.

На жаль, в Україні побутує сьогодні величезна думка про зрадливих кримчан, які тільки й чекали, аби впасти в обійми ВВП. Усвідомлюючи, що у всяких «істин» є певна доля істини, хотів би запевнити все ж, що думка та в цілому хибна. Якщо не брати до уваги маргінальні проросійські партії з їхньою мізерною електоральною підтримкою, прошарок комуністів, яких українська влада випевнувала упродовж всіх років незалежності і не лише в Криму, та вимираючих совковозарвів, просякнутих духом згілого есересеру, – яких, маємо визнати, скучились на півострові таки чимало, – більшість кримчан все ж таки ставилися до свого перебування в складі України цілком прихильно. Це підтверджується і переважною більшістю голосів, якими вони підтримали своє бажання жити в незалежній Україні, на чому так любить акцентувати увагу перший український президент, й ігноруванням у подальшому неодноразових спроб Росії як не перемінити, то відірвати Крим.

Без ейфорії замулювання треба розуміти, що така позиція витікала зовсім не з рафінованого патріотизму, якого в етнічно барвистому Криму все ж не варто було б чекати, а з чисто практичних міркувань. На перших порах це була тиха надія на те, що, позбавившися тягаря в особі відсталої, занедбаної Росії, Україна наростила темпами під шляхом прогресу, стане успішною сучасною економікою. І такі надії, слід зазначити, були зовсім небезпідставними, адже, за даними ООН, на момент осягнення незалежності Україна входила в трідцятку економічно найрозвинутіших країн світу, мала третій у світі потенціал ядерної зброї, другу за потужністю армію в Європі, була однією з небагатьох держав, які безпосередньо займались дослідженням космосу, мала досить високий показник людського розвитку (HDI). Коли ж «чорвоні директори», за бездіяльністі (а часто й прямої участі) язикатої, але практично неспроможної опозиції, вчинили відвертій дербан Краю, надії кримчан змінилися розочаруванням, але навіть і тоді, попри те болісне розчарування, вони втішалися пригайнінні тим, що їхніх дітей не гнали на чеченську слотарню, що кримські вокзали, як і раніше, обходилися без порталів металошукачів, що в їхні будинки не закладали

вибухівку, а беслані та норд-ости були десь за кордоном і сприймалися радше страшною казкою.

Не менш важливим для таких утилітарних міркувань було набагато ліберальніше, порівнянно з російським, українське законодавство в сфері приватного підприємництва, за яким суб'єкти малого бізнесу могли працювати за спрощеною системою оподаткування, сплачуєчи до бюджету зовсім невеликі кошти. При тому процедура відкриття власної справи була простою і зрозумілою. Більше того, українська податкова служба десятиліттями дивилася крізь пальці на такий традиційний для Криму бізнес, як надавання житла туристам. Така ліберальність в цілому політика дозволила широкому загалу у відносно короткий строк піднятися від нікчемних курників советської доби до цілком пристойних, навіть за європейськими мірками, міні-готелів, дозволила багатом і багатом кримчанам звестися на ноги, а в подальшому отримувати непогані прибутки.

Тож могли ті, чий добробут стовідсотково залежав від стабільного функціонування туристичного бізнесу, – а треба зазначити, що галузь була на підйомі, приток туристів не лише з України, а й більшого та дальнього закордоння з кожним наступним роком помітно збільшувався, – ті, хто звік, що місця в їхніх готелях розкуповувались ще на початку сезону, – чи могли вони насправді бажати якихось кардинальних перемін? Чи могли насправді бажати приходу «руського міра» в свій облаштований світ навіть ті кримчани, чиї корені губіться десь на рязанських-орловицях – особливо вони, адже не з чуток знали про реальнє «благоденstvje» поза межами білокам'яної! З великого числа знайомих готельєрів знаю лише чотирох, які дійсно бажали приходу Росії. Для трьох критичним чинником був рівень їхнього розумового розвитку, який дозволяв не лише чіплятися на голі гачки риторики ВВП, а й навіть буйні безрезвні пісні депутата Жириновського сприймати як обіцянки долі. І лише один з тієї четвірки дійсно бажав приходу Росії через свою нестримну, патологічну нелюбов до всього українського. До того ж ця пані була замішана в посадовому злочині, пов'язаному з привласненням громадського майна – земель, нерухомості, що після відходу влади Януковича рано чи пізно привело б її на лаву підсудних.

Я вже не кажу про те, що цілі народ – маю на увазі кримських татар, які, на відміну від «наших» кубанців, мають добру історичну пам'ять – не мав жодних іллюзій щодо того, чого можна чекати від нового приходу на півострів Московії. Дві пережиги депортаций, в результаті яких велика його частина вимерла і не менша розійлася по світу, не дозволяли плекати жодних надій на райське життя у затінку крил киримли, як те сталося,

переважна більшість тих, хто вийшов 26 лютого 2014 року захищати конституційний лад та територіальну цілісність України під Верховну Раду АР Крим, були кримськими татарами. І це, попри те, що їхні стосунки з українською владою, особливо з владою місцевою, аж ніяк не можна було назвати романтичними.

Маємо визнати, що українську владу Криму, яка по суті свої ще тривалий час значною мірою лишалася все тією ж советською номенклатурою, напружувала, а десь і лякала згуртованість маленького народу, завдяки якій він, незважаючи на скажений спротив советської системи, таки повернувся на свою історичну Батьківщину. Ще більше, думаю, лякало її усвідомлення кримськими татарами того, що саме вони є справжніми господарями в Криму. Той страх результатувався, особливо на перших порах, у вчиненні всіляких перешкод процесовій повернення корінного народу – від створення труднощів у постановці на паспортний облік до гальмування процесу надання ділянок для житлової забудови.

Однією з прикликів помилок київської влади було невизнання Меджлісу кримськотатарського народу повноважним органом влади. Я вже не кажу про те, що місцева кримська влада явно боялася його впливу. Дивлячись сьогодні з відстані років, ми з усією очевидністю бачимо, що українським владцям, які випорснули з лона комуністичної імперії, набагато близчими, набагато зрозумілішими і передбачуванішими були аж ніяк не бунтівливі Меджліс чи рухівці, яких і в Криму вистачало, а політики, що пройшли той же вишкіл, що й вони самі, навіть якщо ті відверто грали на проросійській темі. З цими було клопотно, але «правильна» поведінка в стосунках з Москвою цілком дозволяла тратити їх під контролем.

На відміну від них, Меджліс кримськотатарського народу грав виключно свою власну гру, не мав звичних важків впливу на нього і не приховував при тому бажання в перспективі добиватися кримськотатарської автономії. Можна лише здогадуватись, які асоціації викликав він у свідомості тих, кому було довірено представляти українську державну владу в Криму, які темні привиди минулого зринали в їхній свідомості, на згадку про вчинений попередниками геноцид.

Не моралізуючи, все ж звернув би увагу на те, як небезпечно піддаватися злу, адже злодій у подальшому ще й буде ненавидіти вас за вчинене ним же зло, підозрюючи вас у бажанні відплати.

Не дивно, що спротив влади, замішаний, як те часто буває, ще на немірущій чиновницькій захланності, привернувши відчуттям кастрофічної вседозволеності, призводив до цілком прогнозованого спротиву з боку киримли, як те сталося,

скажімо, у селищі Морському, де місцева влада, відмовляючи корінному народові у виділенні ділянок під житлову забудову, у той же час щедро надала землю московській фірмі, або ж як те було на Ай-Петрі, де у найбрутальніший спосіб – за допомогою кийків «Беркута» та бульдозерів – зносила торгівельні споруди.

Безсумнівно, що саме ця згуртованість маленького народу лякає і нинішню окупантів владу. Саме тому вона не припиняє спроб розколоти їхню єдність, з одного боку, пригріваючи нечисленних колаборантів, а з іншого, – шельмуючи Меджліс, голову якого та кільком його членам заборонено повернутися до Криму, та розгорнувши хвилю репресій проти рядових представників киримли. Ряд убивств та викрадень, які практично не розслідаються, обшуків в приватних помешканнях, обшуків в мечетях та медресе, арештів і засудження тих, хто хоч якимось чином «засвітився» своєю участю в масовому мітингу 26 лютого 2014 року під стінами Верховної Ради АР Крим проти інспірованого та забезпеченого Росією державного законотворства, арештів киримли, які їздили до адміністративного кордону Криму з травня 2014 року, аби зустріти лідера свого народу пана Мустафу Абдулжеміль огулу, ненадання ліцензій мовлення телерадіокомпанії АТР – цей сумний ряд можна, на жаль, продовжувати і продовжувати, але він з усією очевидністю засвічує, що кримськотатарський народ жодним чином не спрійняв анексію Криму.

Звісно, не все так просто, і багато мешканців півострова були глибоко розчаровані бездарною політикою українських «еліт», що змінювали одно одні, яка протягом майже чверті століття зводилася зовсім не до розвитку країни, а до її відвертого пограбування, петроторивши цілком успішну на старті країну на одну з найвідсталіших у світі. Саме на них була розрахована путінська пропаганда і в бағатьох випадках вона досягла мети. Але навіть попри те, ми бачимо, що міф про кримчан, які поголовно відцурялися від України, зрадили її є абсолютно безпідставним.

Натомість навіть кілька побіжних прикладів, згаданих вище, наводять на думку про те, що політика Києва щодо Криму від початку була абсолютно хибною. Не маючи чіткої політики щодо такого особливого регіону, як Крим, не помічаючи українців Криму, ігноруючи законні права корінного народу, роблячи ставку на угодних Москві «решал», ми отримали велику зраду, корені якої зовсім не в Криму.

У наступній статті спробуємо поміркувати над тим, якою мала бути українська політика щодо Криму, аби, повернувшись його, не втратити знову.

Валентин БУТ

Крим

квадратури, близько 500 квадратних метрів, але потребує капітального ремонту», – розповів Алієв.

Найближчим часом оцінити розмір витрат і почнуться збір коштів для проведення ремонтних робіт. «Кримський дім» об'єднає кілька громадських організацій, які надаватимуть послуги переселенцям.

«Ми будемо займатись соціальною консультацією, юридичною, психологічною допомогою. Також будуть освітні проекти: курси мов, курси з гри на музичних інструментах, вокал, танці – це культурологічні проекти. Також у «Кримському дому» проходитимуть дискусії, по-казі фільмів, за необхідності там можна буде отримати гуманітарну допомогу. Для нас дуже важливо, щоб «Кримський дім» у Львові став майданчиком для взаємодії як людей, які приїхали сюди, так і тих, хто живе тут постійно – для місцевих і переселенців, а також щоб генерував нові ідеї для Львова», – поділився керівник західноукраїнського офісу «КримSOS» Алім Алієв.

«Це була третя спроба голосування: зі старим скликанням Львівської міської ради нічого не виходило, зараз нове скликання проголосувало. Приміщення розташоване в районі більшого центру, приміщення досить великої

ністерство освіти та науки продовжило терміни проведення ЗНО для кримських школярів до 9 липня. За даними МОН, минулого року, до початку тестування, на нього зареєструвалося майже 16 тисяч випускників.

БІЛЬШІСТЬ КРИМСЬКИХ ТАТАР НЕ ПОМИЛІЛА ПОЛІПШЕНЬ ПІСЛЯ АНЕКСІЇ КРИМУ

Федеральне агентство Росії у справах національностей провело перше дослідження становища кримських татар в окупованому Криму. Про це пише російське видання «Ведомості», що отримало у розпорядження частину результатів дослідження.

Так, лише 21% кримських татар вважають, що в їхньому житті відбулися позитивні зміни після анексії Росією Криму. При цьому половина учасників опитування заявили, що їхнє становище в цілому не змінилося, а 15% кримських татар заявили про погіршення ситуації. 60% респондентів не змогли назвати проблеми, які «владі» вдалося вирішити за півтора року.

«Проблема кримських татар, якщо нею не займатися щільно, може рано чи пізно привести до деструктивних речей... Зараз кримські татари – закрита група людей, що живе в своєму світі своїм життям, яка сильно орієнтується на кримськотатарський

документи, що посвідчують собу.

«Акцентуємо увагу, що за оформленням паспорта громадян України можуть звертатися до будь-якого відділення Державної міграційної служби на підконтрольній Україні території. Переїхти стан оформлення паспорта для виїзду за кордон у режимі он-лайн можна на сайті», – зазначили в «Європі без бар'єрів».

ДЛЯ ШКОЛЯРІВ З ОКУ

БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ДОПОМОЖЕ ПОВЕРНУТИ КРИМ ТА ДОНБАС

Президент Петро Порошенко вважає, що запровадження безвізового режиму для України та її громадян з країнами Шенгенської зони може стати реальним інструментом повернення української влади на тимчасово окуповані території Донбасу та до Криму. «Це є додатковий стимул і для повернення влади на Донбас, і один із перших елементів стратегії повернення Криму, це — створення мотивації для кримчан», — сказав Глава держави в інтерв'ю телеканалу «Інтер».

«Або ви маєте свободу і демократичні правила життя в Україні, свободу інвестицій, низку інших переваг, або ви сидите в окупованому Криму без права отримання міжнародних подорожей, з обмеженими можливостями роботи, бо величезна кількість підприємств закрита, з величезною кількістю обмежень щодо приїзду, інвестицій, сільського господарства і таке інше», — також зауважив Петро Порошенко.

«Це — потужна мотивація для того, щоб люди могли зрозуміти, і ми маємо перемогти в цій боротьбі за думки кримчан, бо на Донбас, я впевнений, буде легше», — додав президент. Він підкреслив, що безвізний виїзд за кордон буде можливий лише за біометричними паспортами, які можливо буде отримати лише на підконтрольній українській владі території.

«Ми зможемо гарантувати те, що всі українські громадяни, які проживають на тимчасово окупованій території, гарантовано зможуть отримати і біометричні паспорти, і право безвізового подорожування після повернення українського суверенітету, української влади, державної міграційної служби, українських реєстрів, які дозволяють сьогодні гарантовано видати українським громадянам ці паспорти», — додав президент.

* * *

Безвізний режим із країнами Євросоюзу для українських громадян, у разі його затвердження, у рівній мірі поширюється і на мешканців Криму — громадян України. Кримчани зможуть отримати біометричні паспорти для виїзду за кордон на материковій частині України. Про це в коментарі «Крим.Реалії» розповіла експерт громадської організації «Європа без бар'єрів» Катерина Кульчицька.

«Безвізовим режимом, якщо він буде затверджений Радою Європейського союзу та Європейським парламентом, зможуть скористатися усі громадяни України, в тому числі жителі Криму, які мають за-кордонні українські біометричні паспорти. Як його можна отримати? У будь-якому віддаленні державної міграційної служби України. Для цього потрібно мати з собою національний паспорт, бажано ідентифікаційний код і, звичайно ж, квитанції про оплату обов'язкових платежів», — сказала К. Кульчицька.

Вона підкреслила, що, крім обов'язкових документів, усі громадяни України повинні мати документи, що підтверджують їхній виїзд із території Євросоюзу. Це можуть бути, зокрема, квитанції про бронювання готелю, квитки на зворотній шлях, запрошення приймаючої сторони.

К. Кульчицька додала, що можливий безвізний режим із країнами Євросоюзу буде поширюватись на поїздки до 90 днів.

18 грудня Єврокомісія схвалила звіт про безвізний режим для України. Оцінівши стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації візового режиму, Єврокомісія має намір на початку 2016 року подати на розгляд Ради ЄС законодавчу пропозицію скасувати візи для громадян України. Про це йдеється у висновках «безвізового звіту». Водночас в Єврокомісії ще залишаються питання до деяких призначень і законів у рамках цього процесу.

(Продовження. Поч. у № 51)

Українське обличчя Криму та сходу України кілька влада обміняла на переділ власності в цих регіонах. Саме в Криму багато хто з кількох високопосадовців прихватизували найбільш ласі шматки кримської власності: південнобережну землю, привабливі курорти й санаторії, енергетичну галузь, пропортову структуру, агропромислові комплекси, птахівництво та виноробство.

У Донецьку та Луганську ворожі до України олігархи захопили майже всі стратегічно важливі енергетичні, хімічні та промислові об'єкти. Ми всі добре розуміємо, що путінську агресію і в Криму, і на сході України ще в зародку могли своїми колективними діямі погасити фірташі, ахметови, пінчуки, медведчуки, тарутинські інші скоробагатьків, які лише паразитують на пограбованому, незахищенному тілі України.

**Петро
СІЧЕСЛАВСЬКИЙ**

ПРО СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ПОВЕРНЕННЯ КРИМУ ТА ЙОГО ОНОВЛЕНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УКРАЇНУ

Отже, перед тим, як братися за опрацювання стратегії повернення окупованих територій, нам всім, а перш за все політикам і урядовцям, потрібно системно глибоко проаналізувати всі наші прорахунки та помилки влади, які на 23-му році незалежності спричинили втрату Криму та викликали затяжну й виснажливу для нашої держави російсько-українську війну.

Окремо можна хоч кілька слів сказати про те, що значну частку відповідальності за мілітарну зухвалість путінської Росії має передрати на себе Європа. Адже її енергетична й бізнесова залежність від Росії змусила європейських політиків та урядовців крізь пальці дивитися на постійні порушення нею міжнародного права, міждержавних угод та зобов'язань, громадянських прав і свобод всередині країни. Європа не помітила фактичної окупації Росією етнічного українсько-молдавського Придністров'я, вона вибачила Єльчину і Путіну дві чеченські війни, війни в Осетії, Абхазії, Нагорному Карабаху і загарбницьку війну з Грузією у 2008 році.

На додому Росії ядерні держави, гарантії незалежності та безпеки України, поховали Будапештський меморандум і заблокували, вірніше, унеможливили прийняття її до НАТО та ЄС. Проте це тема окремої розмови кваліфікованих експертів-міжнародників.

Ми ж на певному рівні поінформованості маємо визначити своє бажання в колективному опрацюванні стратегії повернення Криму і його оновленої інтеграції в Україну. Термін «реінтеграція» ми не використовуємо цілком свідомо. Адже реінтегрувати Крим у доокупаційному вигляді, смертельно уражену або хвору частину організму, не лише недоцільно, а й небезпечно для України.

На наш погляд, існує кілька шляхів повернення Криму Україні: міжнародно-дипломатичний, правовий, економічний, інформаційно-культурний та мілітарний.

Враховуючи військовий та економічний потенціал російського агресора і виходячи з того, що за всі роки незалежності наша українська армія та військово-промисловий комплекс свідомо й цілеспрямовано знищувалися, без підтримки країн-гарантів та НАТО повернуті окуповані території Україна найближчим часом не зможе. Але військове протистояння з путінською Росією цілком можливе. Тому Україна має нарощувати оборонну міць. Потрібно рішуче і назавжди відмовитися від нав'язаного нам століттім міфу про братню Росію, спільну колиску та спільну історію. Дуже добре, що українське суспільство та політич-

не керівництво починають одужувати від цього небезпечної ідеологічного захворювання. Не менш важливо звільнитися також і від духовних кайданів, якими для України є Московський патріархат. Ортодоксальна Російська церква завжди була ідеологічною опорою не лише самодержавства, а й військового російського імперіалізму, генератором іносієм російського месіанізму. Не випадково, що одержавлена російська церква спільно з національ-фесебешним керівництвом у ХХІ столітті взялися за творення на земній кулі ілюзорного «руського світу». На цій небезпечній для світу ідеологемі базується російська агресія, яка може розпочатися у будь-який час і у будь-якому коточку земної кулі. Єдиного запорукою існування незалежної України є єдина помісна православна церква. Доки в Україні існуватимуть церкви Московського патріархату — розсадник мракобісся, чорносотенства, махрового російського шовінізму та військового імперіалізму — Україна завжди перебуватиме у духовних кайданах. Українська людність мусить

на Криму. Громадські активісти і, перш за все, керівники кримськотатарського Меджлісу, врешті-решт, вдалися до рішучих заходів з економічної блокади Криму. Зазначені кроки новій українській владі потрібно було зробити негайно після анексії Криму. Верховна Рада має скасувати хибний і ганебний закон про запровадження в Криму вільної економічної зони. Тоді, коли Україна перебуде у стані війни з Росією, коли на терезі історії поставлена доля не лише незалежного існування української нації, ми не маємо навіть думати про якісні аморальні, злонечні гешефти вузької групи олігархічних кланів. За застереження нормальних умов на окупованій території для громадян всіх національностей за міжнародними законами має нести всю відповідальність сам окупант. У світовій військовій історії відсутні приклади економічної підтримки постраджалиючої країною агресора та окупованіми ним території. Навіть ідеологічно близький до Гітлера сталінський режим у перші дні неоголовеної війни змушений був припинити широкомасштабні економічні

ратистських терористичних бандформувань щоденно втрачає колишній бутафорний авторитет у світі.

На час вже ошуканим європейцям подумати і про важливі дезінтенетичні кроки. Небезпечно для світу ядерного монстра можна урезонити, лише вдаючись до його серйозної й системної ізоляції від науково-технічного поступу. Адже без новітніх світових технологій путінська неоімперія вміТЬ перетвориться у технічно відсталу й економічно нерозвинену країну. Вся її мілітарна велич і економічна міць без сучасних світових технологій виявиться пропагандистською булькою. Фахівці стверджують, що сучасна російська імперія є лише нафтогазовим придатком для Європи. Подолання енергетичної залежності Європи від Росії — це смертельний удар для путінської камарильї. Відмова України від путінського газу й нафти є запорукою національної безпеки держав. Цей крок призвівши повернення Криму й окупованих територій у Донецькій і Луганській областях.

Через всі існуючі суди, трибунали, правозахисні організації Україн

на має рішуче добиватися від Росії компенсації матеріальних, фінансових та моральних збитків від окупації Криму та розпочату нею війну на сході України. Першочергове завдання влади, яку привела Революція гідності, саме її полягає в тому, щоб на міжнародному рівні добитися відшкодувань від агресора. Як на мене, то й кожен громадянин України також має вимагати від Росії в міжнародних організаціях компенсації збитків, заподіяних війною й окупацією. Якщо запрацює цей юридичний механізм на державному та громадянському рівні, то економічний крах путінської Росії невідворотний.

Сьогодні для України досить сприятлива міжнародна ситуація для того, аби вимагати виключення агресивної Росії з Ради Безпеки ООН та інших міжнародних інституцій. Справедливе рішення міжнародного трибуналу щодо злочинного знищення малайзійського літака в повітряному просторі України — вагома підстава для цієї справедливої міжнародної акції. На совіті Путіна — тисячі смертей та покалічених українських вояків і мирних громадян, понижена і розграбована російськими мародерами Донеччини і Луганщини, тисячі зухвалих терактів на території України. Тож Ніорнберг-2 над російськими окупантами неодмінно має відбутися. Він і стане гарантом української державності і дозволить Україні без болісно і без великих людських втрат повернути Крим та відновити український державний кордон із агресивним і захабнілим північно-східним сусідом.

(Продовження буде)

90-ті роки. Дитячий фольклорний ансамбль «Троїсті музики» з Роздольненського району Автономної Республіки Крим. Фото Ю. Решетникова

ПРЕЗИДЕНТ ІЗРАЇЛЮ ВИСЛОВИВСЯ ЗА НЕГАЙНУ ДЕОКУПАЦІЮ КРИМУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУВЕРЕНІТЕТУ НА ПІВОСТРОВІ

Президент України Петро Порошенко провів переговори з Президентом Держави Ізраїль Реувеном Рівліном під час візиту до цієї країни.

У ході зустрічі сторони обговорили широке коло питань двостороннього порядку денної та подальшого розвитку традиційно дружніх відносин між Україною та Ізраїлем, а також шляхи поглиблення взаємодії двох держав у вирішенні актуальних міжнародних проблем.

Президент України окрім поїнформував Президента Ізраїлю про загрозливий розвиток ситуації на Донбасі. Обидва співорозмовники підтвердили необхідність повного виконання Мінських домовленостей, а також виступили за негайну деокупацію Криму та відновлення українського суверенітету на півострові.

На початку зустрічі Президент Ізраїлю відзначив широкі зв'язки між двома державами у різних галузях. «Ми з обговоримо, як нам працювати разом, щоб побудувати краще майбутнє для

наших народів», — запросив до переговорів Реувен Рівлін.

«Україна та Ізраїль в даний час стикаються із серйозними проблемами. Найважливішою з них є: як захистити свою країну від зовнішньої загрози», — наголосив Президент України.

Президент Ізраїлю Реувен Рівлін подякував Українському народові з великий внесок вихідців з України у розбудову Держави Ізраїль. «Майбутнє спонукає нас пам'ятати уроки минулого», — сказав він та пригадав свого вчителя Зеева Жаботинського, який народився у Одесі.

У свою чергу, Президент України на початку зустрічі сказав: «Я приїхав як Президент країни, яка щодня виборює свою незалежність, суверенітет і територіальну цілісність», — і висловив захоплення патріотизму та хоробрістю ізраїльтян, які щодня стоять на сторожі свого суверенітету.

Говорячи про трансформацію України, президент Порошенко наголосив: «Ми проводимо реформи, але найголовніше — ми боремося з корупцією, яка руйнує наш успіх зсередини. І ми не будемо здаватися. Ваші знання і досвід необхідні», — та зауважив, що Україна має гарний стимул для цього на прикладі Ізраїлю.

Глава Української держави також висловив сподівання, що кількість ізраїльських інвестицій в українську економіку значно зростуть і запевнив Президента Ізраїлю в готовності України допомогти ізраїльським компаніям, які хочуть вийти на ринок нашої країни.

Президенти двох держав підтвердили спільну зацікавленість у розвитку двостороннього співробітництва у торговельно-економічній, науково-технічній, туристичній та гуманітарній сферах. Петро Порошенко окрім поїнформував Президенту Ізраїлю за надання фінансової та медичної допомоги громадянам України, які постраждали під час Революції гідності та бойових дій у зоні АТО.

Сторони відзначили важливість здійснення політичних контактів між двома державами на найвищому рівні та висловились за збереження динаміки двосторонніх візітів у майбутньому. Глава Української держави запросив Президента Ізраїлю Р. Рівліна здійснити візит до України у 2016 році.

ТИМ ЧАСОМ... КОНФЛІКТ КРЕМЛЯ І АКСЬОНОВА ПОСИЛЮЄТЬСЯ: ДО КРИМСЬКОЇ СПРАВИ ПІДКЛЮЧЕНА ГЕНПРОКУРАТУРА

За дорученням прем'єра РФ Дмитра Медведєва до перевірки кримської «влади» через затяжне освоєння коштів у рамках федераційної цільової програми з розвитку анексованого півострова буде підключена Генпрокуратура, заявив вице-прем'єр Дмитро Козак, підкресливши, що за здійсненням фінансування чиновниками загрожує кримська відповідальність, пише «Комерсантъ».

Ця заява прозвучала після того, як «глава» окупованого Криму Сергій Аксёнов назавв джерела у Білому дому, які коментували ситуацію напередодні, «анонімними діячами» і зауважив, що «питання зарах не в тому, хто винен, а в тому, що робити далі», а заодно закликав заспокоїтися всіх «штатних

металників лайна». Разом з тим, Козак підкреслив, що про відставку керівництва анексованого півострова «поки не йдеся», напевно, на середньому, на низовому рівні є чиновники, які не цілком справляються зі своїми обов'язками».

В уряді РФ висловили сумнів у «професіоналізмі й якості роботи» керівництва окупованого Криму і дorchили Мінекономіки і Мінфіну внести пропозиції щодо покарання влади півострова. Таким чином у Білому дому відреагували на заяву Сергія Аксёнова про те, що регіон «не отримав ні копійки» на реалізацію ФЦП з розвитку анексованіх Криму і Севастополя. (УНИАН)

АКСЬОНОВА СКОРО АРЕШТУЮТЬ ЗА НАКАЗОМ З МОСКВИ?

У Москві готовуються до нових зачіток своїх «вірних васалів» у Криму. Зокрема, ставленника Кремля Сергія Аксёнова незабаром звільнять, а може, й заарештують. Про це в Фейсбуку написав радник глави МВС України Зорян Шкіряк.

«Наблизчим часом маріонетку Кремля Аксёнова можуть усунути з посади так званого «прем'єр-міністра» Криму. Не виключений і його арешт російськими спецслужбами. Принципово таке рішення керівництвом Росії вже прийнято. Наразі чекають зручної нагоди для реалізації. За оперативною інформацією, продовжує розгорталися і посилювалися конфлікти між офіційним Кремлем та їхньою тимчасовою, окупацийною «владою» Криму», — заявив він.

Шкіряк стверджує, що Аксёнов показав своїм «московським господарям» неспроможність впоратися з різким збільшенням загальнонегативних, антиросійських настроїв та масовим невдоволенням місцевих жителів ситуацією, що склалася за останні півтора року після військової анексії Криму ЗС РФ.

«Спецслужби РФ активізували і посилили документування всієї «діяльності» Аксёнова. Завербована значна частина гоблінського оточення, котра постійно «зливає» у ФСБ потрібну інформацію», — зауважив радник міністра внутрішніх справ України. Він прогнозує три варіанти розвитку подій. За словами Шкіряка, Аксёнова чекає арешт за корупцію, відставка «по-тихому», яка все одно не даст можливості уникнути долі «цапа-відбу-

вайла», або фізичне знищення.

«Спецслужби РФ можуть готовити вбивство Аксёнова, щоб потім звинуватити у цьому злочині кримських татар або українських патріотів», — вважає радник глави МВС.

Він упевнений, що керувати Кримом Аксёнову залишилося недовго. «3-6 місяців, може, й того менше», — стверджує Шкіряк.

САНКЦІЇ ЄС ПРОТИ РОСІЇ – КРОК ДО ДЕОКУПАЦІЇ КРИМУ

Рада Європейського Союзу продовжила економічні санкції проти Росії до 31 липня 2016 року, повідомила у понеділок прес-служба Ради ЄС. «Кримський пакет» санкцій ЄС на цей час продовжений до 23 червня 2016 року.

Кримський політолог Володимир Єгоров вважає, що, крім серйозних політичних та економічних наслідків, матиме місце і психологічний тиск на Крим, тамтешній бізнес і на представників влади окупованого півострова. Політолог упевнений, що згодом санкції змусять Росію вирішувати питання територіальної принадлежності Криму.

«Санкції ніхто не скасовує, і Росія це бачить. Із кожним місяцем економічний стан у Росії стає дедалі складнішим, у Криму так само. Рівень життя падає, інфляція зростає, невдоволення кримчан також зростає — це все впливає на політичну ситуацію. До чого все це призведе — ще рано казати, бо це не процес найближчого півріччя», — зазначив Єгоров.

Колишній радник голови Меджлісу кримськотатарського народу, а нині народний депутат України Георгій Логвинський в інтерв'ю Радіо «Свобода» зазначив, що для українського уряду санкції ЄС — це зараз найтужніша зброя.

«На жаль, Росія не розуміє мову прав людини, мову здорового глупду, вона розуміє тільки мову тиску. Росія не виконує жодні міжнародні умови, юдні міжнародне законодавство, навіть російське законодавство щодо прав людини в Криму. Вони працюють виключно залякуванням. Безумовно, якщо вони не будуть забезпечувати прав щодо цих людей, то міжнародна спільнота повинна на це реагувати», — наголошує Логвинський.

Системні порушення прав людини на окупованому півострові є предметом для посилення санкцій проти Росії, проте через бізнес-інтереси це поки що неможливо, вважає експерт Центру політичних досліджень Юлія

Тищенко. «Політика санкцій здорожчує утримання анексованих і тимчасово не контролюваних (Україною) територій для Росії — це вірна позиція. Це — така специфічна тактика. І в ЄС є прихильники скасування — в сфері бізнесу — цих санкцій. Проте, якщо говорити про ті процеси, які спостерігаються у Криму, зокрема стосовно прав людини, то можна було говорити про посилення санкцій, чого не відбувається», — зазначила експерт.

Економічні санкції ЄС проти Росії діють з 1 січня минулого року. Вони були запроваджені через роль Росії в дестабілізації України та окупацию Криму. Позиція офіційного Кремля щодо санкцій та обмежень була невиправдано скептична, вважає громадський діяч, директор київського Центру досліджень міжнародних відносин Микола Капітоненко.

«У Росії вже два роки намагаються зробити вигляд, що санкції не така вже велика проблема для Кремля, штучно знижуючи їхню значущість. Але достатньо поглянути на основні показники економічного розвитку Росії за останні два роки і стане помітно, що Росія стикається з серйозними проблемами в економіці, і резерв витривалості чи міцності російської економіки поступово вичерпується», — зазначив громадський діяч.

Євросоюз повторив свою позицію щодо засудження окупации Росією Криму і Севастополя і наполосив на продовження політики невизнання таких дій.

Реакція Володимира Путіна на рішення Ради ЄС, про яке повідомили із Брюсселя в п'ятницю, 18 грудня, не змусила довго на себе чекати. Зокрема, вже наступного дня, в суботу, російський президент сказав: «Росія не надуватиме губи через санкції ЄС». А міністр економічного розвитку Росії Олексій Улюкаєв зазначив, що це рішення було очікуваним і воно ніяк не позначиться на економіці Росії.

Олександра МЕЛЬНИКОВА
Радіо «Свобода»

було продемонструвати хаос в українській політиці і крах держави. Цей план уже схвалений у Кремлі і доручений перевіреним професіоналам.

Іого головні напрямки — розкол української влади та дискредитація керівництва країни, доведення до непримітивності українського парламенту, змін більш-яких голосувань з Мінських угод, інспірування розвалу коаліції і дистрікових парламентських виборів, створення на гроші російських олігархів «патріотичних» проектів, які будуть головними бенефіціарами цих виборів і відмовлятися від Мінських угод. У цій ситуації позиції тих західних політиків, хто радить не карати Росію, бо ж це Україна не може впоратися зі своєю частиною угод, посиляться — і санкції будуть скасовані.

Тому рішення ЄС — це не просто удар по Росії. Це — індикатор того, що російські спроби дестабілізації України тільки збільшуються, і найближчі місяці можуть стати одними з найскладніших у новітній українській історії.

Віталій ПОРТНИКОВ
radiosvoboda.org

ВІД ТОГО, що знімуть АКСЬОНОВА, НІЧОГО В КРИМУ НЕ ЗМІНиться, але час його минув...

За формуллю Москви на

адресу кримської влади ховається просто недвізначене обвинувачення у злодійстві, вважає російський політичний експерт Андрій Піонтковський. Він впевнений: те, що відбувається, веде до зміни влади в Криму, але зазначає, що від цього ситуація принципово не зміниться.

Про це він сказав у коментарі для «Крим.Реалії», коментуючи конфлікт, що розгорівся між кримською та федеральною владами.

«А де величезні суми, які були виділені з федерального бюджету? Аксёнов просто нахабно передішов у контрапоступ і каже, що жодних грошей не було. У нормальній правовій державі це швидко завершується розслідуванням і

арештом», — сказав експерт.

«Можливо, Аксёнов уявив себе Кадировим (голова Чеченської Республіки Рамзан Кадиров, — «КР»), — дбав він.

«Для мене ось заява уряду останніх двох-трьох днів звучить як тверда рішучість Аксёнова звільнити з цього поста. Це Кадирова не можна зняти, а Аксёнова — просто одним клапанням, і жодної такої внутрішньої бази у нього немає. Це та ж історія, що в Південній Осетії, ця ж історія, що в А

Після реформи прокуратури злочини високопосадовців та поборудки на мільярди стали прогративою Національного бюро розслідувань. Чи принесе робота детективів результат — резонансні затримання та вироки судів — залежатиме від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Саме там обіратимут вектор у досудовому розслідуванні, який допоможе вивести злочиння на чисту воду, або навпаки — сприятиме затягуванню процесу та знищенню доказової бази.

Під час обрання першого спеціалізованого прокурора країна спостерігала за справжніми баталіями всередині конкурсної комісії між представниками від громадських організацій та Генпрокуратури. Фаворитами були два заступники генпрокурора — Віталій Касько і Роман Говда. Як часто буває у таких випадках, перемога несподівано дісталася зовсім іншому претендентові — першому заступнику прокурора АР Крим 30-річному Назару Холодницькому.

В інтерв'ю «Укрінформу» він розповів, як зробив кар'єру, що може поставити під загрозу роботу НАБУ і САП, а також коли чекати на резонансні затримання високопосадовців.

— Як вам у новому статусі антикорупційного прокурора?

— Знаєте, я цей конкурс виграв, напевно, не «за», а «всупереч». Я не був фаворитом. Коли мене 1 грудня оголосили керівником САП, телефон розрядився від 1432 пропущених викликів. Телефонували переважно з неідомою номером. Більшість із цих людей бачили мене раз у житті. Це свідчить, що хочуть дружити не зі мною, а з посадою. Мое завдання, щоб посаду поважали, а не дружили з нею.

Коли у перші дні приходили вітати, я казав усім пакунки лишати в приймальні, а коли йшли — забирати з собою. Там могло бути щось невинне, але це негативно сприймається в суспільстві. Повірте, коли йдеш по вулиці, а люди відзнають і кажуть, що підтримують, це все відкладається... Звичайно, зараз підтримують, але потім, коли не буде результатів, можуть і каміння у спину кинути.

— Яке було перше рішення на посаді?

— Знайти приміщення. Ми проглянули три адреси і вибрали будівлю ліквідованої Дніпровської екологічної прокуратури. Це приміщення найбільш підготовлене і, що важливо, — окреме. Це була моя вимога, щоб зменшити всілякі нюанси. Потім почався набір штату. Ну а далі вирішував різний організаційний питання. Зраз у прокуратурі лише 12 працівників, тому хочу якомога швидше укомплектувати штат, щоб запустити роботу.

— Як наповнюються САП?

— Ми розпочали конкурс на 30 посад рядових прокурорів та процесуальних керівників, а також 3 прокурорів аналітично-статистичного відділу. У нас має бути 6 відділів процесуального керівництва і 2 відділи статистики та аналітики. В кожному відділі буде по 5 працівників. Керівники вже обрані конкурсною комісією. На повну силу прокуратура запрацює, коли закінчиться конкурс на рядові посади і буде укомплектовано штат. Орієнтовно, на початку лютого.

— Чи встигли видати санкції на слідчі дії: прослуховування, зовнішнє спостереження? Скільки вже проваджень зареєстрували?

— Слідство ведеться приблизно в 40 кримінальних провадженнях. Частину передали з Генпрокуратури. Через брак кадрів керівником перших справ визначав себе і першого заступника Максима Грищука. За останні тижні роботи погодив більше 50 клопотань детективів. Різниця в тому, що НАБУ створили на початку жовтня, й у них був час для запуску, проведення кадрових конкурсів. У нас цієї фори немає.

— Є справи, які детективи НАБУ пропонували, але відхилили?

— Ні, всі справи, які НАБУ пропонує, вносяться в єРДР. У нас за законом немає іншого виходу, як призначити прокурора і почати розслідування. Едині критерії — це

— У нашій державі буде важко це зробити. Я поясню чому. За будь-якими мільярдними розкраданнями на державних підприємствах стоїть хтось із високопосадовців. Хтось із них обов'язково представляє якусь політичну силу. Не будемо називати партії, умовно назовемо їх «чорні» і «блі»). Коли візьмемо когось із чорних, то будуть казати, що це — замовлення білих. І навпаки. Але ми — не якісь базар, щоб урівноважувати... Втімали чорного, значить треба взяти і білого. Тому ви ще побачите пікети під Антикорупційною прокуратурою, це все попереду.

Назар ХОЛОДНИЦЬКИЙ, антикорупційний прокурор

НІХТО НЕ ХОЧЕ ФІНАНСУВАТИ СТВОРЕННЯ ВЛАСНОЇ ШИБЕНИЦІ

— Нещодавно в інтерв'ю Артем Ситник заявив, що автомобільна передача справ може ускладнити роботу НАБУ і САП. Він вважає, що доцільно було б внести до КПК перехідні положення, які дозволяють залишити корупційні справи, поврежнені до 4 грудня, в Генпрокуратурі. Це лише побажання чи для цього щось робиться на законодавчому рівні?

— Це — узгоджена позиція. Є побоювання, що нас закидають безперспективними справами. У чинному КПК передбачено, що всі кримінальні провадження стосовно високопосадовців мають бути передані в НАБУ. Якщо ми отримаємо всі 20 тисяч томів, то антикорупційні органи ляжуть і вже не встануть. Це — об'єктивна істинна, яка на руку тим, хто прагне, щоб ми не запрацювали. До прикладу, хочуть передати справу Лазаренка. Її поручували, коли я ходив ще у 7-й клас. Що я зараз буду з нею робити? Знаєте, в такому матгосі можна загубитися...

Ми з Ситником вважаємо, що НАБУ має розпочати роботу з чистого аркуша. У випадку, коли нові провадження десь перетинатимуться зі старими, то нічого не заважає окремою постановою їх забрати.

З цього приводу у нас запланована зустріч з представниками профільного парламентського комітету, які обіцяли провести відповідні зміни до кінця цієї сесії Верховної Ради.

— Які будуть зарплати у ваших фахівців?

— Законом «Про прокуратуру» передбачено, що рядові прокурори мають отримувати близько 50 тисяч гривень на місяць. У керівників зарплата визначена у розмірі близько 60 тисяч, у начальників управління — 65 тисяч, у мене — близько 80 тисяч. Це суми вже з урахуванням різних надбавок.

Ще 23 листопада генпрокурор написав листа на ім'я прем'єра з обґрунтуванням, що на зарплати, закупівлю чотирьох автомобілів базової версії марки «ФольксВаген

Пассат», комунальні платежі та комп'ютерну техніку САП потрібно 78 мільйонів 110 тисяч гривень.

Тобто якщо враховувати 190 мільйонів доларів допомоги віце-президента США Байдена, то нам потрібно трохи більше 3 мільйонів.

Що робить Кабмін з нашим фінансуванням? Вони 11 грудня вносять до парламенту доопрацьований проект Держбюджету, в прикінцевих положеннях якого йдеється, що через відсутність коштів зупиняється положення статті 81 закону «Про прокуратуру», яка регулює заробітну плату.

Тобто нас фінансуватимуть як звичайний департамент Генеральної прокуратури, а наші слідчі будуть отримувати 7-8 тисяч на місяць.

Складається ситуація, коли всі погоджуються, що корупція — наше найбільше зло, і з нею треба боротися, але грошей на це не дають. З такими зарплатами я не зможу мотивувати людей, які займатимуться мільярдними аферами. Що я скажу? Хлопці, ви будете отримувати 7 тисяч, але будьте чесними! Це при тому, що зараз усі антикорупційні прокурори під пильною увагою, і

За часів генпрокурора Пшонки всі переживали за честь мундира, і коли траплялися ганебні вчинки, то намагалися звільнити заднім числом. Я орієнтував одразу, що жодних задніх чисел не буде. Зловлять когось на хабарі, відомо про якісь схеми — буде кримінальна провадження, СІЗО і вирок.

Бо я у схемі вникати, то всі герой, а коли ловлять — відразу розказують, що двоє дітей, мама-інвалід, тато-чорнобилець і наводять тисячу аргументів — що їх до цього привело.

— Побутує думка, що «з вулиці» дуже важко потрапити в прокуратуру, бо тут працюють члік сини, племінники, внуки... Як віглашувалися в органи?

— У нашій державі прийнято вважати, що посадовець має бути члік. Мене з ким тільки не пов'язували — і з колишнім прокурором Київської області Гайсинським, з колишнім заступником генпрокурора Голомшою. Один колись на роботу брав, і я його раз бачив під час призначення, а в іншого — три місяці працював у команді, після чого відносини підтримуються на рівні «добрий день, як ваші справи», не більше.

У мене в сім'ї не було юри-стів, прокурорів, волохатих лап. Мама 20 років пропрацювала на автобусному заводі в цеху якості, тато — електрик-поліграфіст теж на заводах працював. У Голомші був напружений графік. Робочий день у нас починається з сьомій тридцять, а закінчується о першій, півдругій ночі. Я його поважаю, він — реальний фахівець, профі прокурорський, він чесний, я бачив його бажання розворнути цей смітник. Ну, часу не вистачило...

Уявіть, що таке Генеральна прокуратура зразка березнівків 2014 року. Це — повне безвладдя, деморалізація правоохоронної системи, розу-

міння, що Крим анексують, а ми нічого не можемо зробити, це початок Донбасу... Страшні часи були. Тоді день ішов за місяць, я набрався досвіду й організаційного, і керівного.

Потім, коли генпрокурора Махніцького зняли, на його місце прийшов Ярема, першим заступником став Герасим'юк. У нього були свої помічники, мені пояснили, що не бачать у його команді. Я пішов у творчу відпустку і дописав дисертацію. В грудні минулого року мені запропонували посаду першого заступника прокурора АР Крим. Це — прокуратура в екзилі, фактично без території, повноважень і штату. Але я погодився. Сконтактувався з кримськими татарами, Рефатом Чубаровим, познайомився з Мустафою Джемілевим. Якщо в Чубарова у лютому було повне несприйняття цієї прокуратури, то в жовтні ми вже спільно працювали під час блокади ЛЕП.

— Нещодавно до вас та Ситника було адресоване анонімне звернення лісників із промисловим відреагувати на корупцію в галузі. Чи можуть стати такі звернення приводом для початку перевірки?

— Анонімні звернення за законом не можуть бути прийняті до розгляду. Лісникам потрібно відкрито заявити про корупцію, не боятися. Для початку треба хоча б прийти і написати заяву. Але не приводити з собою триста телекамер... Бо всі ці піар-акції, як правило, не мають жодного подальшого розвитку. Треба розмежувати право і піар. Це повинно бути тихо, під чітким прокурорським керівництвом.

— Чи будете реагувати на журналистські розслідування?

— Скажу так, журналістське розслідування є підставою для початку кримінального провадження. Думаю, що реагувати будемо, але знову ж таки це потрібно робити правильно, не піаритися. Ці провадження розслідуватимуться трошки інакше.

(Закінчення на 7-й стор.)

Як ми кримських депутатів арештували? Коли б я казав, що ідемо затримувати депутатів-зрадників, то вони не прийшли б. А так була злагоджена співпраця СБУ і прокуратури. Ми їх вели, і це дало результат. Обидва зараз сидять у СІЗО, по одному справа вже в суді з вересня (*екс-депутат парламенту Криму Василь Ганиш, — ред.*), а по другому (*екс-депутат Севастопольської міськради Володимир Галичич, — ред.*) слідство вже мало закінчитися. Так само і тут працювати треба злагоджено.

— У суспільства великий очікування від НАБУ і САП. Не боїться, що виникне розчарування, коли ловитиметься «маленька рибка»?

— Дрібних рибок у нас апірі не може бути. Це крупні лососі — судді, керівники органів прокуратури, міністри і їхні заступники, губернатори. Начальники управлінь та відділів — це парафія Державного бюро розслідувань.

Головне завдання антикорупційної прокуратури і бюро — не ефективність, а ефективність. Нашим ефектом будуть вироки в судах, а не просто затримання чи підозри.

— Але напрацювання вже є?

— Зараз по деяких категоріях чиновників, підслідних НАБУ, здійснюються певні заходи. Напрацювання є. Думаю, перші результати будуть вже скоро, в період Новорічних свят. А грунтovні результати будуть пізніше, бо корупція у нас віртуозна.

Я розумію, що суспільство очікує... Скажу більше. Мені в перший день роботи, 2 грудня, дів'ять людей написали СМС — коли вже там прем'єр буде сидіти в тюрмі. Я вивчав європейський досвід, і в Румунії орган на кшталт нашого бюро кілька років тому арештував і довів до суду чинного прем'єр-міністра, але перед цим вони більше семи років здійснювали розслідування.

— Враховуючи, що наші посадовці мають рахунки за кордоном, в офшорах, чи налагоджуєте співпрацю з іноземними колегами?

— Ми покладаємо великі надії на американських і європейських партнерів. У них є досвід, є бажання нам допомогти і, найголовніше, — є можливості. Американці нам допоможуть знайти і повернути відмінні кошти, вони знають, як це зробити. Саме цього й остерігаються наші корупціонери.

— Зрозуміло, що ваше завдання — боротися з корупцією у вищих ешелонах влади. А як вилікувати від цього націю?

— Знаєте, корупція закладається, коли дитина бачить, як мама купує шоколадку і віддає її лікарю. Все починається з маленького. Треба змінювати мораль, а для цього потрібно починати з себе.

В Україні нікого не здивуєш, що діти генералів, які ніколи не працювали, живуть у Новопечерських Липках. А наше завдання — щоб цього дивувались.

У кожної людини є страх. Якщо знатимутися, що НАБУ може узвіртатися раптово, то будуть боїтися. Це — хороша ін'єкція.

Ні я, ні Ситник нікому не обляяли служити, крім українського народу. Коли ми поламаємо великі схеми і покажемо суспільству, що високопосадовці сядуть за злончини, нам повірять.

Антикорупційний прокурор і директор НАБУ, на яких немає впливу, не вигідні нікому. Буде опір олігархів та депутатів, які стоять за схемами. Це — пікети, війна компроматів. Усе попереду.

Алла ШЕРШЕНЬ

РАДА ПРИЗНАЧИЛА ПОЗАЧЕРГОВІ ВИБОРИ МЕРА КРИВОГО РОГУ

Верховна Рада призначила на 27 березня 2016 року позачергові вибори криворізького міського голови Дніпропетровської області. За відповідний законопроект № 3613 з другої спроби проголосували 239 народних депутатів.

Закон набирає чинність з дня, наступного за днем його опублікування і втрачає чинність у день, наступний за днем набуття повноважень криворізьким міським головою, обраним на позачергових виборах 27 березня 2016 року. Центральна виборча комісія має з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів криворізького міського голови. Крім того, ЦВК має вжити заходів щодо матеріально-технічного забезпечення підготовки і проведення позачергових виборів криворізького міського голови в порядку, встановленому законом про місцеві вибори.

Як повідомляє УНІАН, згідно з офіційними результатами другого туру виборів мера Кривого Рогу, міським головою 15 листопада був обраний представник «Опозиційного блоку», чинний мер Юрій Вілкул, який отримав 89209 голосів виборців. Його суперник, представник «Самопомочі» Юрій Мілобог отримав 88457 голосів.

За заявою представників «Самопомочі» було відкрито кримінальне провадження за ч. 1 ст. 366 Кримінального кодексу (службове підроблення) за фактами порушення виборчого законодавства під час другого туру виборів мера Кривого Рогу.

При цьому голова ЦВК

Михаїло Охендовський заявив, що у Центрвирборчому не має підстав ставити під сумнів законність дій міської виборчої комісії Кривого Рогу щодо встановлення результатів виборів мера.

26 листопада Верховна Рада створила слідчу комісію з перевірки порушень під час виборів криворізького міського голови. 7 грудня Криворізький міськвирборчком прийняв рішення звернутися до парламенту з проханням про призначення нових виборів мера міста.

* * *

Зазначимо, що напередодні ухвалення цього рішення криворіжці влаштували мітинг під Верховною Радою, де вимагали нових виборів міського голови.

Активісти встановили біля будівлі польову кухню та імпровізовану шибеницю як «останній аргумент криворізьких виборців для корупціонерів і зрадників», повідомляє кореспондент «Укрінформу». За словами мітингувальника Антона Кравченка, до

Києва з Кривого Рогу автобусами прибули від 350 до 500 осіб.

«Якщо депутати не хочуть почути криворіжців, нехай тепер дивляться нам в очі! Більше 350 криворіжців буде вимагати від ВР перевиборів на посаду міського голови», — наголосив А. Кравченко.

Тим часом депутати від «Самопомочі» і низка позафракційних депутатів заблокували трибуну парламенту з вимогою поставити на голосування законопроект, який передбачає досрочкове припинення повноважень представника «Опозиційного блоку» Юрія Вілкула на посаді мера Кривого Рогу і призначення позачергових виборів міського голови.

Активісти встановили біля будівлі польову кухню та імпровізовану шибеницю як «останній аргумент криворізьких виборців для корупціонерів і зрадників», повідомляє кореспондент «Укрінформу». За словами мітингувальника Антона Кравченка, до

СААКАШВІЛІ ПІДНІМАЄ «ВЕЛИКИЙ РУХ» ПРОТИ КОРУПЦІЇ

Голова Одеської облдержадміністрації Міхеїл Саакашвілі планує заснувати непартійний рух проти корупції. Про це він заявив журналістам під час Антикорупційного форуму в Києві у середу, повідомляє кореспондент «Укрінформу».

«Сподіваюся, що прийде до того, що треба створити широкий непартійний рух проти корупції і за реформи. Це, звичайно, ми збираємося робити. Без будь-яких лідерів, ні під яку партію. Тут політична партія не створюється, але починається великий рух», — наголосив Саакашвілі.

За його словами, після форуму у Києві подібного роду антикорупційні форуми проводитимуться у Харкові, Дніпропетровську та інших містах. «Те, що ви бачите, — це початок. Ми розпочинаємо оновлення України», — зазначив глава Одеської ОДА.

«В економічних рейтингах Україна погіршила або ж не покращила свої позиції порівняно з минулим роком, і це свідчить, що іншого, про те, що реформи йдуть повільно. Щодо суспільства, то Україна у міжнародному рейтингу посідає достатньо високі позиції. У нас є проблеми у боротьбі з корупцією, Україна не вирвалася з пуль корумпованих країн, в яких перебувала ще два-три роки тому, і після Майдану ситуація суттєво не змінилась», — повідомила координатор проекту Севгіль Мусаві-Боровик.

За її словами, саме високий рівень корупції і повільний темп реформування держектора спричинили потрапляння України у категорію «крихких держав».

Зазначається, що у разобі проєкту «Україна у глобальних рейтингах» взяли участь громадські активісти, журналісти і науковці.

Нагадаємо, раніше Організація Об'єднаних Націй випустила черговий щорічний звіт про розвиток людського потенціалу «Індекс людського розвитку». Україна в ньому посіла 81-е місце з майже 200 країн. У 2014 році вона займала 83 позицію.

ТИМ ЧАСОМ...

Земельні ділянки станом на кінець 2015 року одержали близько 15% учасників антитерористичної операції на сході України, повідомила УНІАН прес-служба Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастру).

Як повідомили у відомстві, станом на 17 грудня 2015 року від учасників АТО і членів сімей загиблих воїнів надійшло 92 446 заяв на одержання земельних ділянок. При цьому безпосередньо у власність учасникам АТО передано 14 200 земельних ділянок загальною площею 8 733 га, що становить 15,4% від усіх заяв.

Найбільшу кількість земельних ділянок передано у власність у Львівській області — 2143, а також у Волинській (1814 ділянок), Кіровоградській (1163) та Київській (1202) областях.

За інформацією Міністерства оборони України, станом на кінець 2015 року статус учасника бойових дій одержали близько 80 тис. учасників АТО.

Ще в листопаді випадково став свідком пікету колишніх вояків АТО у селищі Рокитному, що на Кіївщині. Вони розбили намети перед будівлею райдержадміністрації, обурені тим, що влада не виконує українських законів, що стосуються підтримки оборонців України, зокрема, вже більше року зволяє з виділенням понад 150 колишнім воякам та родинам загиблих земельних ділянок. окрема історія в Анатолія Пахоленка (на фото угору): він — сирота, до 2012 року мешкав у дитбудинку, що тоді влада повинна була виділити йому житло, але не спромоглася. Анатолій пішов у армію, став контрактником, тепер він воє в зоні АТО, отримав відпустку, через кілька днів знову має бути там, а от куди йому повернутися після служби, якщо доля вбереже життя, — це питання він долучив до загальних вимог усіх пікетувальників.

...А тим часом життя триває. Зовсім поруч біля наметів — Будинок культури, звідти

МІНКУЛЬТУРИ РОЗШИРИЛО КОЛО ОСІБ, ЯКІ СТВОРЮЮТЬ ЗАГРОЗУ НАЦБЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Як повідомляється на офіційному сайті Мінкультури України, це зроблено на підставі подання Служби безпеки України та на виконання вимог закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України».

Відповідний перелік містить 83 особи:

1. Айтум Айтум Ельдарович
2. Батурина Олена Миколаївна
3. Безруков Сергій Віталійович
4. Белоцерковська Катерина Іванівна
5. Бистрицька Еліна Аврамівна
6. Бльодан Евеліна Вісвальдівна
7. Богачова Ірина Петрівна
8. Бондарчук Наталія Сергіївна
9. Бондарчук Федір Сергійович
10. Бородай Олександр Юрійович
11. Бортко Володимир Володимирович
12. Боярський Михайло Сергійович
13. Буряєв Микола Петрович
14. Варлей Наталія Володимирівна
15. Газманов Олег Михайлович
16. Гальцев Юрій Миколайович
17. Гафт Валентин Йосипович
18. Гергіїв Валерій Абисалович
19. Гостюхін Володимир Васильович
20. Грачевський Борис Юрійович
21. Дерст Фред
22. Депардье Жерар
23. Зайцев Андрій Миколайович
24. Зайцева Надія Андріївна
25. Інін Аркадій Якович
26. Кара Юрій Вікторович
27. Карпов Сава Валерійович
28. Клєбанов Ігор Семенович
29. Клюєв Борис Володимирович
30. Кобзон Йосиф Давидович
31. Коваленко Андрій Олексійович
32. Кокшаров Дмитро Михайлович
33. Кочетков Олексій Володимирович
34. Кучеренко Володимир Олександрович
35. Ларвентьев Клім Анатолійович
36. Лановий Василь Семенович
37. Лебединський Віктор Вікторович
38. Лепсверідзе Григорій Вікторович

39. Лещенко Лев Валер'янович
 40. Ліванов Аристарх Євгенович
 41. Лужина Лариса Анатоліївна
 42. Лунгін Павло Семенович
 43. Марчуков Андрій Владиславович
 44. Маховиков Сергій Анатолійович
 45. Махров Олексій Михайлович
 46. Мельникова Анастасія Юріківна
 47. Михайлів Олександр Якович
 48. Мілованов Леонід Петрович
 49. Міхал Павінський
 50. Моріхіро Івати
 51. Мунібаєв Руслан Рушанович
 52. Назаров Юрій Володимирович
 53. Нагібін Денис Олегович
 54. Нестеренко Василь Ігорович
 55. Назмутдинов Булат Венерович
 56. Охлобистін Іван Іванович
 57. Олійник Олексій Олексійович
 58. П'єха Станіслав Пятрасович
 59. Палей Андрій Едуардович
 60. Паталах Артур Михайлович
 61. Пенкін Сергій Михайлович
 62. Перфілова Валерія Юріївна
 63. Петров Юрій Олексійович
 64. Поляков Юрій Михайлович
 65. Пореченков Михайло Євгенович
 66. Пригожин Йосиф Ігорович
 67. Растроусев Микола В'ячеславович
 68. Розенблум Олександр Якович
 69. Рой Джонс (молодший)
 70. Самойлов Вадим Рудольфович
 71. Смирнов Олександр Олександрович
 72. Стариков Микола Вікторович
 73. Стеблов Євген Юрійович
 74. Табаков Олег Павлович
 75. Тализіна Валентина Іларіонівна
 76. Тамбіянц Юліан Григорович
 77. Теличкіна Валентина Іванівна
 78. Федоров Євген Олексійович
 79. Хазін Михайло Леонідович
 80. Харатян Дмитро Вадимович
 81. Холмогоров Єгор Станіславович
 82. Чичеріна Юлія Дмитрівна
 83. Шахназаров Карен Георгійович
- Мінкультури наголошує, що демонстрування програм за участі осіб, які включені до даного Переліку, тягне за собою адміністративну та іншу відповіальність згідно з чинним законодавством.
- Як повідомляється, заборона на трансляцію поширяється і на відомий новорічний фільм «Іронія долі» Ельдара Рязанова.

ЧЕСТЬ ИМЕЮ, ГОСПОДА!

Открытое письмо Совету по общественному телевидению России под председательством народного артиста СССР О. П. Табакова от члена Общественного совета ОТР, народного артиста России В. В. Назарова

Дорогие коллеги, друзья!

В преддверии Нового года принято подводить итоги, дарить подарки. Вот и я захотел подвести некоторые итоги работы Общественного телевидения России.

Я понимаю, что в условиях, когда нет гражданского общества, существование ОТР абсолютно бессмысличная затея, и даже вредная, поскольку является ширмой и прикрывает тот непреложный факт, что в стране нет демократии. Но тем не менее телевидение работает, имеет какие-то рейтинги, какие-то цитирования. Но мне кажется, что роль Общественного телевидения России скорее выполняет телеканал «Дождь». Только в отличии от ОТР, не тратит на это деньги налогоплательщиков.

В стране сегодня бездомных детей больше, чем в войну, по некоторым статистическим данным. ОТР молчит.

Катастрофически падает уровень жизни, на улицу выходят учителя, врачи, рабочие. Стоят заводы, не работает промышленность, дальнобойщики подошли к Москве. ОТР молчит. Для ОТР это не факт.

Нашим министром культуры разоряются театры, музеи. Был варварски уничтожен Государственный музыкальный театр национального искусства, Федеральный театр, который давал по триста спектаклей в год! И все дети ЗАО, ЮЗАО и многих подмосковных населенных пунктов были постоянными нашими гостями с трехлетнего возраста и даже раньше. Было рейдерски отнято само здание, бюджет и рассеяна трупа. ОТР молчит, хотя мы писали во все инстанции и прилагали многочисленные подписи наших зрителей. Как Общественное телевидение, уж на такое собы-

тие в области культуры можно было бы и откликнуться.

Міністр образовання сливает, разливает, делит школы, уничтожая их. Міністр здравоохранення тоже самое проделывает с больницами. ОТР молчит. В лучшем случае где-то в новостях, если уж совсем нельзя не сказать, может прокочить какая-то информация.

Ужасный результат расследования Алексеем Навальным событий в Генеральной прокуратуре, с родственниками Генерального прокурора, миллион просмотров! Для ОТР это факт! ОТР молчит. Не дай Бог власть обидеть! Назовитесь тогда телевидением власти, а не Общественным телевидением России. И все будет на своих местах.

Перечислять можно долго. Не хватит двадцати четырех часов эфира, чтобы перечислить те ужасные события, которые происходят в нашей стране и на которые обязано было обратить внимание Общественное телевидение. Назвал только некоторые из них.

И последнее, что я не могу обойти молчанием. Некоторое время назад произошло событие, которое глубоко оскорбило и задело меня лично.

Наш председатель Совета при Общественном телевидении, народный артист СССР Олег Павлович Табаков, позволил себе мерзкие и подлые оскорблений в адрес Украины, в адрес українців, которых он назвал убогими. Он назвал их людьми, по сравнению с русскими, на второй, на третьей позиции. Он сказал, что и писателей нормальных в Украине нет. Ну, есть один Тарас Григорьевич Шевченко, но это

по политическим мотивам. Приплел, правда, сюда Ожешко, которая являетсяпольской писательницей. Бог ему судья! Все это было бы его личным делом, если бы за этим не проглядалась интересная политическая подоплека. В тот самый момент, когда Кремль оттяпал у Украины Крым и ведет подлулу войну, так называемую гибридную войну, на юго-востоке, в Донецке и Луганске, народный артист СССР выступает и посыпает месседж Кремлю – правильно делаете, ребята! Чего их жалеть? Люди они, по сравнению с русскими, на третьей позиции. Так что, молодцы! Я, народный артист СССР Олег Павлович Табаков, одобряю мудрую политику Кремля!

Вот тут вы, наверное, перестали, Олег Павлович, потому что наши правители приходят и уходят, а вы, артист, остаетесь. И навечно, сколько будут вспоминать вас, вот это вам не простят! Не простят ни украинцы.

Я считаю себя украинцем и я глубоко оскорблена этим вашим высказыванием откровенно расистского толка.

Я понимаю, Олег Павлович, что вы не уйдете в отставку. Более того, будете настаивать на своей правоте. И я считаю вас замечательным актером, но человек вы очень плохой! И я не могу больше работать под вашим руководством в Совете по общественному телевидению России.

Честь имею, господа!
Народный артист России,
профессор Назаров
Владимир Васильевич

ФРАНЦУЖЕНКА ІНГРІД ГРІЗАР:

«УКРАЇНСЬКІ СОЛДАТИ ТРИМАЮТЬ НЕБО НАД УСІЄЮ ЄВРОПОЮ...»

35 пісень, які слухають та співають українські бійці у зоні бойових дій, записала і видала окремим диском волонтер із Бельгії Інгрид Грізар. Вона також підготувала річний календар з фотографіями українських бійців та їхніх чотирилапих «побратимів», а також ручки з національною символікою

України тощо – ці речі Грізар продає через Інтернет, а на отримані кошти купує індивідуальні аптечки, теплі речі, спальники для українських солдатів, і все це передає у зону АТО (іноді – сама привозить з Франції і відвозить на передову).

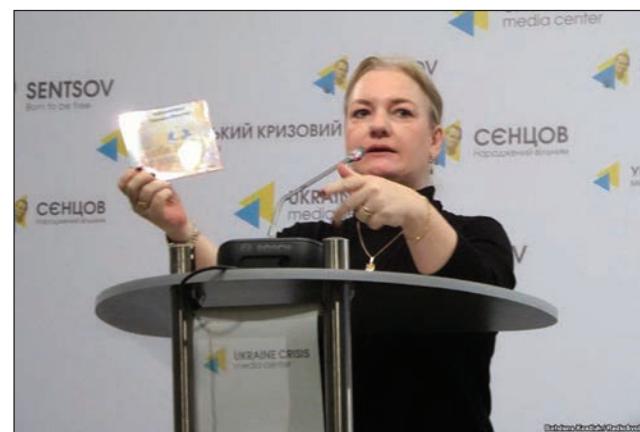
Інгрид Грізар розповідає Радіо «Свобода», чому допомагає Україні та українцям.

– По-перше, в моїй родині існує культ України. Мій «сімейний клан» походить з Бельгії, це я курсую між Бельгією та Францією у справах, а український культ започаткував мій дідусь Альфонс Енро. У роки Другої світової війни дідусь пропадав до нацистського полону, звідки сімдесят років тому його звільнili бійці одного з українських фронтів. Дідусь не здав, що існує різниця між росіянами та українцями. Але самі бійці пояснили йому, що є українцями. І дідусь, сказав би заочно, полюбив Україну, і я теж захопилась Україною. А по-друге, я допомагаю сучасним українським солдатам, тому що вони домувлюються з бійцями, сподіваючись, що дозволили зробити фотографії – їх і їхніх песика чотирилапого.

– Ви записали диск із піснями, які чути у зоні АТО. Чи такі музичні диски взагалі цікавлять бельгійців і французів?

– Я записала найулюбленіші пісні українських бійців, а ще на диску кілька пісень, які самі бійці і співають, і вдалини чути звуки війни – розмови по рапці, віддалені вибуди. Ціна диску була двадцять євро, і їх усі розкупили, тому що когось зацікавили пісні війни, а комусь хотілось таким чином відчути на слух, що відбувається у незнаній Україні. Ми з друзями-волонтерами на одержані від продажу гроши купили спальні мішки для українських військових. А буквально за кілька днів ми запустили новий музичний проект – це другий диск воєнних пісень «Люби Вітчизну», ми плануємо заробити кілька сотень євро і придбати бійцям АТО подарунки до Різдва.

– Які ще речі, крім

дисків, Ви пропонуєте європейським симпатикам України?

– Ми виготовили і продали футболки з написом «Ukrainian Armed Forces» і кулькові ручки з логотипом «Герой АТО» – ми їх лише 35 штук випустили, щоб підвищити інтерес потенційних покупців до цих ручок за раціону їхньої унікальності. Я готову зарази календарі з фотографіями українських солдатів та їхніх чотирилапих друзів, спершу домовляюся з бійцями, щоб дозволили зробити фотографії – їх і їхніх песика чотирилапого.

– А з чого Ви почали свою волонтерську роботу?

– Спершу допомагала учасникам Революції гідності, моя родина підтримала Майдан. Познайомилася з майданівцями, які просто з середмістя Києва пішли на Донбас, на «східні барикади Майдану», так вони мені писали. Одного дня отримала кілька листів від бійців батальйонів «Айдар» та «Азов» – хлопці писали, що ім нема що їсти! Уявляєте?! У мене був шок. А потім я почала діяти, через соціальні мережі попросила допомоги, і за три дні були зібрані 60 кілограмів паштетів і бакалії, які ми передали в Україну. До речі, досі немає можливості користуватись

поштою, ми передаємо наші посилки через людей, які з Франції їдуть в Україну, або ж наші передачі забирають водії рейсових автобусів, які їздять між Україною, Бельгією і Францією.

– Ви особисто знаєте когось з бійців, кому передаєте посилки, крім майданівців, які на весні 2014 року пішли боронити Україну?

– Так, я тривалий час листувалася з сімома українськими солдатами, які перебувають у зоні АТО. Я їм щовечора писала листи – на електронну пошту, у Facebook. Кожного вечора сідала і писала. Іноді 2-3 речення або просто «Слава Україні – героям слава!». Я погано володію мовою, щоб писати цілі оповідання. До того ж у хлопців на «передку» обмаль часу читати мої «звіти», та й не завжди у них там є Інтернет. То іноді вони тижнями не відповідали, але потім надходили то «смайлік», то просто «++», що означає, що моя вісточка отримана. На сьогодні всі семеро моїх адресатів демо-білізувались, повернулись додому, всі живі – здорові. Але зливатися зі снігом, відсутністю мами донечки українського бійця з Луцька, якому раніше ми допомогли.

– Хто це – «ми»?

– Ну, не одна ж допомагаю Українцям! Маю побратима – це Сіріль Богаєр, волонтер з асоціації «Франція. Україна. Солідарність». Він збирає у Франції і привозить в Україну гуманітарну допомогу для дітей вимушених переселенців і для дітей, хто втратив батьків під час АТО. А восени цього року Сіріль і його дружі передали дитячі іграшки, речі, солодощі дітям з інтернатів і сиротинців, які перебувають на Донбасі у містах, що повернулись під контроль України.</

(Продовження.
Поч. у № 34-51)

Зміст документа не зацікавив Віленна Мартirosяна, бо він був добрим адміністратором, але не був військовим теоретиком, його цікавив процес керування, а не теоретичні пошуки.

Зокрема, основним коніком Мартirosяна була соціальна справедливість, боротьба з «негідниками» при владі. Тому, коли я прочитав у його мемуарах, виданих на публіку, що «під його керівництвом була розроблена й оприлюднена 1 грудня 1990 року Концепція створення Збройних Сил України», то я був шокованний тим, як легко Вілен Арутюнович привласнив мою роботу, про яку він 1 грудня 1990 року ще не знав, адже ми з ним зустрілися лише 5 січня 1991 року у Рівному, де він мене застежав не говорити про національні Збройні Сили, оскільки він з генералом армії Кобцем вирішив, що в Україні будуть лише Збройні Сили СРСР, які складатимуться з трьох армій замість трьох військових окружив.

Після цього Вілен Мартirosян, як військовий теоретик, перестав для мене існувати. Проте талант Вілена Арутюновича повною мірою розкрився в ньому як організатора й адміністратора.

Зі складу своїх заступників і підлеглих по полку зв'язку він створив свою групу підтримки, і ця команда успішно супроводжувала всю його службову діяльність аж до сьогодення.

Такою суперечливою особою був полковник Мартirosян Вілен Арутюнович. Тому я не дуже здивувався, коли прибув до Києва і на мое запитання, чи передав Вілен Мартirosян мій проект доктрини міністру оборони, Вілен Арутюнович відповів, що він забув передати. Вже із запізненням у часі мені самому довелось передати Костянтину Морозову один примірник проекту Військової доктрини. Другий примірник проекту Військової доктрини я передав голові комісії з питань оборони і національної безпеки Верховної Ради України пану Лемішу.

Та, на жаль, не всі народні депутати були ознайомлені з цим проектом.

Так, народний депутат Михайло Косів з Народного Руху України, посилаючись на свого радника, у своєму виступі по центральному телебаченню заявив, що він проти принципу оборонної достатності, мотивуючи це тим, що нібито Збройним Силам України буде заборонено вести наступальні операції, що було повною нісенітніцею, яка мене обурila. Тому на виступ пана Косіва я відповів різкою статтею під назвою «Оборона достатності України», яка була надрукована у газеті «Вечірній Кіїв», головним редактором якої був журналіст Віталій Карпенко.

У цій статті я пояснив, що у проект Закону «Про оборону України» мною було закладено принцип оборонної достатності, тому що саме цей принцип економічно вигідний Україні, оскільки на мирний час у розгорнутому стані утримуються Стратегічні Сили стимування, здатні у будь-який час завдати державі-

агресору неприйнятної школи, якщо агресор почне боїві дії.

А станом на 1993 рік Україна мала ракетні комплекси з радіусом дії 900 кілометрів і бомбардувальну авіацію, яка у своєму складі мала навіть літаки стратегічної авіації, що здатні були здійснювати прицільні бомбові і ракетні удари на відстані півтори тисячі кілометрів, поки їх «добри люди» не пропали у Росію.

Мною передбачалось, що у мирний час для здійснен-

яння генералів і офіцерів з доброю оперативно-стратегічною підготовкою та, на жаль, чомусь іх дуже бракувало.

До керування Головним штабом Збройних Сил України заличалися генерали – командири, а потрібні були військові стратеги, теоретики, здатні сформувати нову структуру Збройних Сил, яка б відповідала принципу оборонної достатності, технічним і економічним можливостям України.

Під час моого перебування у розпорядженні міністра оборони в мене з'явилася можливість у вільний час довгими зимовими вечорами працювати над вдосконаленням свого проекту доктрини.

По сусідуству зі мною мешкав полковник Кохно Валерій Дмитрович, досвідчений військовий науковець,

**Віталій
ЛАЗОРКІН**

було дискутувати для пошуку істини та відточувати відповідні положення доктрини.

У березні 1993 року робота на міністра оборони була завершена і передана до Експертної наукової Ради Міністерства оборони на розгляд, яка своїм протокольним рішенням зазначила, що саме цей проект доктрини рекомендується для передачі до Верховної Ради України.

Проте у міністра оборони були свої міркування і подальша доля нашого вже спільногого з полковником Кохно проекту мені не відома. Відомо, що 19 жовтня 1993 року був затверджений текст Військової доктрини України, наданий Головним штабом ЗС України, що мав певні суперечливі положення, а тому ця офіційно затверджена Військова доктрина так і не відбулась як нормативний документ державного рівня, оскільки відображала стереотипи бачення кадрових військових

«Кримська світлиця» публікує газетний варіант книги полковника Віталія Лазоркіна, одного із засновників Збройних Сил України і Спілки офіцерів України, про історію творення Українського війська, і звертається із закликом до видавців та потенційних спонсорів підтримати видання повної версії книги. Звертатися з пропозиціями можна на електронну адресу редакції — kr_svit@meta.ua, або автора — v.lazorkin@ukr.net.

хічні клани, які заволоділи стратегічними галузями національної економіки та підм'яли під себе владну сферу діяльності держави задля вирішення власних потреб накопичення капіталу. Тепер саме вони почали визначати як зовнішню, так і внутрішню політику України, а не потреби сучасної української нації (національні інтереси).

Таким чином, сфера безпеки стала важким тягарем для національної безпеки, а Збройні Сили приречені на занепад, що повною мірою проявилось під час збройної агресії проти України, розпочатої у лютому 2014 року Російською Федерацією.

Підсумовуючи свою роботу над Військовою доктриною України, хотів би зазначити, що саме нехтування вимог національної воєнної думки посадовцями вишого військового керівництва на початках творення Збройних Сил України поставило під загрозу як існування незалежності України, так і достойне майбутнє Українського народу. Неможливо зводити дахи, не маючи стін та фундаменту під ними, а фундамент оборони – це національна економіка з державним сектором, орієнтованим на комплексне вирішення потреб оборони.

(Продовження буде)

ДЕЯКІ СТОРІНКИ З ІСТОРІЇ ТВОРЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

на наступальних операцій у складі Стратегічних Сил стимування мало б утримуватися боєздатне угруповання Сухопутних військ постійної готовності чисельністю до 60-ти тисяч військовослужбовців.

Мої міркування були розраховані на розуміння і спри-

кандидат військових наук, який працював у військовій академії. Він з ентузіазмом приєднався до роботи над проектом Військової доктрини України.

Ця робота для мене була у насолоду, бо в особі Валерія Дмитровича я отримав однодумця, з яким можна

радянського періоду на військове будівництво в Україні, яке можна узагальнити фразою, мовляв, дай, державо, все, що ми просимо, і ми захистимо тебе від будь-якого агресора. А Україні, яка не мала власних збройних сил, у Військовій доктрині потрібно було сформу-

Цього зроблено не було. Не було визначенено державного сектора національної економіки із стратегічними галузями та не визначена ринкова ніша і правове поле для олігархічного капіталу, для середнього і малого підприємництва.

Цим і скористалися олігар-

недавно, 28 листопада 1992 року, народний депутат М. Косів у виступі по телебаченню зазначив, що він проти оборонної доктрини України, яку було представлено парламенту. Мовляв, чого ми маємо тільки оборонятися, че маючи наступальних сил, які ділять на території ворога.

Тут пан Косів зіслався на свого поважного консультанта з військових спр. А я подумав: єт ще один приклад, коли в демократичних колах одна рука не зможе зробити другу.

Я, проюючи над воєнною доктриною України, виступав у пресі з критикою проекту, означеного в Головному штабі, і, запропонувавши свій проект, з яким можна

з реаліями буття і не втратити того, що маємо тепер, оскільки завтра ми не тільки не будемо мати того, що маємо сьогодні, а не зможемо навіть досягти цього рівня.

Чому ж саме принципи оборонної достатності мені довелося зкладати в Закон? Та тому, що теорія, яка підкріплює цей принцип, гармонійно вписується і в геополітичне положення, і в економічні можливості України. Цей принцип, насамперед, не є чимось новим. Людина, коли вперше для свого захисту взяла палицю в руки, об'єктивно є тідією цього принципу, бо палиця була для неї органічним і гарм-

буття і не втратити того, що маємо тепер, оскільки завтра ми не тільки не будемо мати того, що маємо сьогодні, а не зможемо навіть досягти цього рівня.

Відповідно до рівня зовнішньої загрози діє і держава. Вона або нарощує свій воєнний потенціал, якщо рівень загрози ізгору, або скорочує сили загального призначення, якщо рівень загрози має тенденцію до падіння. Але при цьому держава позиціонується наявністю невеликих за чисельністю (проте дуже ефективних за вогневими можливостями) стратегічних сил стимування від агресії проти України. Це ракетні війська, бом-

ни, а не обмежуватись управлінням Збройних сил. Хоча Збройні сили України — головна і суттєва частина цих проблем.

Стосовно наступальних сил, про які говорив депутат Михайло Косів, зазначу: досвід інших країн свідчить, що спеціальних наступальних сил вони не утримують, оскільки в сучасних локальних війнах наступальні сили, основою яких є танкові з'єднання, по-перше, не є ефективними, по-друге, такі наступальні сили повинні бути досить чисельними, що негативно впливає на економіку країни, і, по-третє, свідчить про агресивні наміри та можливості країни, які їх утримує.

● ДУМКА УЧЕНОГО-ВІЙСЬКОВОГО

ОБОРОННА ДОСТАТНІСТЬ УКРАЇНИ

нійним нарощуванням як її захисних можливостей, так і для потреб при полівенні.

Але ж зрозуміло, що для того, аби налякати велетенського хижака, людині тісі палиця не буде достатньо, і перші люди ходили лісом групами, щоб хижаки-велетні не з'яли їх поодинці. І, зрозуміло, сама палиця надавала людині перевагу серед рівних, бо не перевантажувала її м'язи і не вимагала виснажливих зусиль. Отже, і ми, враховуючи досягнення своїх технологічних і економічних можливостей, повинні дати державі такий воєнний потенціал, який уможливив би перевагу над агресором, — що і залежить у принципі оборонної достатності.

По-друге, принцип оборонної достатності визнаний багатьма цивілізованими країнами світу як стрижень їх воєнної доктрини. Він базується на створенні країною таких умов, за яких агресор, що вдається до збройної боротьби, зазнає у відповідь шкоди, яка перевищує тимчасу вигоду, на яку він розраховував.

Це називається «нанесення на прийнятної шкоди» агресору.

Дотримання принципу оборонної достатності передбачає об-

орудувальна авіація і військово-космічні сили.

Ці стратегічні потужності стимування створюють повний гарантований рівень національної безпеки. І якщо рівень воєнної загрози не перевищує повних меж, що вписуються у цей гарантований рівень національної безпеки, країна може обмежити тільки зовнішньополітичними і воєнно-політичними заходами, реагуючи на ту чи іншу зміну рівня загрози у цих межах.

Однак, якщо рівень загрози починає позивати вгору, країна повинна нарощувати свій воєнний потенціал згідно з державним планом оборони та мобілізаційним планом.

Отже, в країні повинні бути механізми реалізації таких планів і управління цими механізмами, що виходять за межі Міністерства оборони, яке зараз є фактично Міністерством Збройних сил України.

Таким чином, Міністерство оборони України повинно мати більш повноваження і можливості, ніж тепер воно має. Іншими словами, воно повинно стати державним органом управління обороною країни і обійтися весь спектр проблем оборони Україні.

Інакше, наскішо тримати ці наступальні сили і витрачати на них великі кошти?

Цивілізовані країни йдуть іншим шляхом. Вони уніфікують технічні засоби ведення збройної боротьби для багато-цильового призначення, підвищують їх точність, характеристики, вдосконалюють системи управління та наведення. До речі, такій розвиток зброяння сприяє «гуманізації» ведення збройної боротьби. Тобто у ході локального конфлікту можливість не завдавати шкоди мирному населенню, а вдарити по суттє

Сергей ВІСОЦКІЙ: «НАМ ПРИКРО, що в Українських ЗМІ рідко згадують білорусів, які воюють в АТО...»

Останнім часом пожвавилися контакти білоруської опозиції з українською громадськістю. Добрий фоном для цих контактів є сам факт білоруської присутності у зоні АТО. Звичайно, є й такі етнічні білоруси, які воюють проти України. Свого часу в соцмережах був відеосюжет з молодою снайпершою, яка приїхала на Донбас, щоб боротися з українськими «фашистами». Але приємно, що водночас є білоруські братівства, які героїчно воюють на нашому боці. Саме про таких хлопців ми і говоримо з керівником незареєстрованої білоруської партії «Свобода» Сергеєм Вісоцким.

— Наши хлопці воюють за Україну і нерідко гинуть за неї. Не так давно в АТО загинув боєць з позивним «Кент». Воював, може, й тому, що у нього мама — українка... Але ж він був громадянином Білорусі, та батько у нього білорус. А ще ми поховали Алекса Черкашина з Берестейщини... Убили хлопця під Донецьком, а поховали в рідному Бресті. Друзі чекали, що на похорон приде український консул, але не дочекалися. Мабуть, тому, що є певна домовленість з Лукашенком. Це вже питання до вашої влади, бо ми добиваємося належного ставлення до наших хлопців, які приїхали допомагати українським братам. Коли Україні допомога не потрібна, то треба про це сказати публічно. Адже вони воюють, ризикуючи своїм життям, водночас не мають жодних соціальних гарантій. Для більшості з них оформлення «виду на проживання» є великою проблемою.

— Чим відрізняються білоруси, які воюють за Україну, від тих, хто воює за ДНР?

— За ДНР воюють білоруські «совки», а на українському боці — білоруські патріоти-ідеалісти. Вони об'єднані у тактичну групу «Білорусь» — у складі батальйону «ДУК». Користуючись нагодою, я хочу подякувати керівництву «Правого сектора», який узяв на себе місію об'єднання білоруських патріотів. До речі, організатор тактичної групи «Білорусь» також загинув — незадовго перед Алексом Черкашиним. Де-то з білорусів воює тепер у складі «Азову», де-то — в батальйоні ОУН. Комбат Семенченко згадував про 15 білорусів, які воювали в його батальйоні. До речі, і Василь Парфянков, член нашої партії «Свобода», воював на сході, був декілька разів поранений, зазав перебуває в госпіталі. Він і в Білорусі був ув'язнений тривалий час, потім вийшов на волю і приїхав сюди. Відвerto скажу: я не в захваті від того, що члени нашої партії воюють. Бо ми все-таки політична організація, а не військова. По-друге, є багато справ і в самій Білорусі. Але це свідомий вибір людини... Варто ще згадати Якуба Хмару, який деякий час очолював тактичну групу «Білорусь». Це дуже молода людина. Та й взагалі, білоруси,

які воюють на Донбасі, не старші 25 років. Хочу підкреслити, що «Якуб Хмар» (як ви, мабуть, зрозуміли — це позивний бійця) також зарекомендував себе як мужня людина.

Усього на українському боці в зоні АТО воює 150–200 білорусів. Росіян трохи більше. Але ж нас лише 9 мільйонів, а росіян — 140! Тож у процентному відношенні білоруси виглядають більш небайдужими і більш проукраїнськими. Взагалі, варто нагадати, що за Україну воюють переважно грузини, чеченці і білоруси. Про росіян я зга-

ючи самого президента. Найпотужніші сили Росії сконцентровані в силових структурах, у РПЦ та в ЗМІ. На головному білоруському телеканалі йдуть політичні шоу. Їх веде одіозний Vadim Gigin, який все частіше запрошують адептів «руського світу». У нього регулярно з'являється Петро Шапко — бойовий керівник псевдокозаків. Він регулярно їздить на форуми Дугіна та на інші імперські з'їзи. Відомий крайнію агресивністю та закликами до розправи з білоруськими патріотами. Так звані «білоруські козаки» мають вишкільні табори в різних областях, і немало з них воює на Донбасі. Ніша для цього «козацтва» утворилася після того, як білоруські патріоти розігнали шовіністів з РНЕ («Русское национальное единство», — авт.).

Різке посилення імперських структур почалося після призначення керівником РПЦ у Білорусі єпископа Павла з Рязані. Павел замінив клір вихідцями з Росії. Був узятий курс на організацію священиками юнацьких бойових центрів спільно з козачими структурами. У кожній області були організовані центри «бойової і православної підготовки». Юнаків вербують з багатодітних і антисоціальних сімей. Інструкторами нерідко є працівники МВС чи КГБ. Вже намітилося навіть розкол у силових структурах... Но є місцеві за походженням силовики, а є сутто російські, приїхді, без будь-якого білоруського сентименту.

— Якщо ситуація в країні настільки серйозна, то чи не змінилося ваше

думував, але ж значно більше росіян на противіложному боці! І якщо про чеченців, грузинів і росіян говорять часто, то про білорусів майже нема згадок у ЗМІ, і нас це трохи ображає. Нам прикро, що в українських ЗМІ рідко згадують білорусів, які воюють в АТО.

— Чи багато білорусів загинуло?

— За даними МВС України, 20 чоловік — це з тих, хто отримав громадянство чи «вид на проживання». А були ж і незареєстровані.

— А як ви можете охарактеризувати проросійські сили в Білорусі?

— Міцні позиції має так звана «Русская партія». І Лукашенку все тяжче пристояти й... Давно і поспішено цькуючи білоруських патріотів і маргinalізуючи патріотичні рухи, Лукашенко оточив себе агентурою Москви. Тепер вона часто діє автономно, за сценарієм Кремля, ігнору-

С. Вісоцкий

Похорон Алекса Черкашина

АНОНСОВАНО СТВОРЕННЯ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО БАТАЛЬЙОНУ

Координатор громадянської блокади Криму Lenur Iсламов анонсував створення кримськотатарського батальйону, який увійде до ЗСУ. Про це він заявив в ефірі «Громадського радіо».

Також Л. Ісламов учергове пояснив, чому блокадники дозволили увімкнути одну з ЛЕП до Криму. «Ми не хочемо, щоб міжнародна спільнота відвернулася від України. Тому ми підключили одну гілку. Ми хочемо, щоб все було законно», — заявив він. За словами Ісламова, йому дедалі частіше надходить дзвінки від кримчан, які запитують, що українці будуть робити з кримчанами, якщо Крим повернеться до України. «Вони кажуть: «Ми — зрадники. Що будете далі з нами робити? Ми голосували за референдум». Все більше дзвінків таких ми отримуємо», — додав Ісламов.

ПОЛЬСЬКИЙ ДЕПУТАТ ПІДГОТУВАЛА МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ГЛАГИ

Депутат польського Сейму Малгожата Госевська опублікувала рапорт «Російські військові злочини в Східній Україні у 2014 році». Документ, створений депутатом партії «Право і Справедливість» за підтримки волонтерів, стосується дій російських солдат і проросійських бойовиків на території Східної України, повідомляє Радіо «Польща».

Крім того, в тексті згадуються кілька подій, що відбулися в Криму і в Росії, куди вивозили полонених. Згідно з повідомленням, рапорт складений на базі понад 60 інтерв'ю, які польські експерти провели з полоненими. Йдеться про такі злочини, як позбавлення волі, фізичні та психічні тортури, побагування і вбивства. Частина матеріалів шокує свою жорстокістю. У документі 153 сторінки.

У тексті доповіді зазначається, що на основі цих матеріалів буде подано повідомлення в Міжнародний кримінальний суд у Гаазі. Рапорт складено у двох мовних версіях — польській та англійській.

ПОСОЛ США В ОБСЄ «ПОТРОЛІВ» РОСІЯН

Хто каже правду: президент Росії Володимир Путін, який нещодавно визнав присутність російських військових в Україні, чи російські дипломати, які послідовно заперечують її? Про це під час засідання ОБСЄ у Відні посол США в цій організації Деніель Бер запитав російську делегацію.

Стенограма звернення дипломата до російської делегації опублікована на сайті місії США в ОБСЄ. «Президент Росії провів щорічну зустріч із пресою — там було 1400 журналістів — і я також бачив доповідь моого поважного канадського колеги, який зауважив, що Володимир Путін тепер візнав, що Росія втручалася у події у Східній Україні, у тому числі і військово. Тож мое запитання до поважного російського колеги таке: з огляду на те, скільки разів ми чули від російської делегації на цьому форумі, що Росія не втручається військово у події на сході України, хто каже правду — президент Росії Путін чи російська делегація у Відні?» — звернувся до російської делегації Бер. Американський дипломат зазначив, що вміння говорити правду є частиною «діалогу між сторонами, які поважають одна одну».

Політична карикатура Олексія Кустовського

ЗАПІЗНІLE ПРОТВЕРЕЗІННЯ...

Нешодавно я спілкувався з переселенцем із Луганська.

Він у справах їздив у рідне місто. Перше, що кинулося в очі, — це велика кількість російських військової техніки і російських солдатів на луганських вулицях. Тут готовуються до війни. Путін не для того затягав агресію, щоб тепер просто так відступити.

Плотницький, Захарченко і інші подібні розуміють, що після відновлення української влади їх чекає довічне ув'язнення. Тому ім потрібна війна. Тим більше, що вони на цій війні наживаються. От якби їм особисто довелось піти з автоматами в окопи...

А звичайні люди намагаються вижити. Країні фахівці виходять і влаштовуються в інших областях. Луганськ у занепаді. В магазинах товарів багато. Привезли з Росії. Однак вони гіршої якості, ніж українські, і мало хто може їх купити. Пенсії виплачують російськими рублями, але відповідно до розмірів українських пенсій. А ціни на товари російські, тобто значно вищі. В аптеках і лікарнях немає ліків. Зарплати не платять. Однак оплату комуналних послуг вимагають під загрозою газу, електрики, води. Люди щось перепродають, живуть одним днем.

Люди починають розуміти, що таке «російський світ». Настає протверезіння. Фанатиків залишилося мало...

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

ЗАВУАЛЬОВАНА РУСИФІКАЦІЯ. МАЛОРОСІЙСТВО ВЛАДНИХ ЕЛІТ

«Всі інші народи, що дійшли добробуту, освіти, доброго ладу, дійшли тільки завдяки тому, що мали просвіту на рідній мові...»

Михаїло Грушевський

Друга річниця Революції гідності викликала у суспільстві сумні роздуми. Практично сподівання на зміни в Україні залишилися лише сподіваннями: корупція процвітає, ніхто із винуватців кривавих подій на Майдані і загибелі Небесної Сотні не покараний, закон Ківалова-Колесніченка активно діє, європейська перспектива і перспектива членства в НАТО все примарніша, реформи пробуксовують, окупація Криму, війна на сході України... Підстав для пессімізму і розчарування більш ніж достатньо. Тому варто засмислиться над причинами такої невтішної постмайданної реальності.

Безперечно, причин багато. Переконана, що однією з головних серед них є проблема управління й управлінців, а конкретніше — проблема малоросійства владних структур. Саме ця задавнена хвороба наших провідних верств, яку так яскраво точно діагностували Донцов і Маланюк, спричинила низку внутрішніх і зовнішніх фатальних помилок перших осіб держави. Рабська ментальність, совковість, меншовіртесь зараза заслалегід запрограмували очільників на слабку позицію у відстоюванні національних інтересів, на зневіру у власний народ, у його потужний потенціал, закладений тисячолітньою історією українців на своїй, Богом даній землі. Відсутність зачарінення у глибині української історії, традиції, культури дозволило президенту вчинити безпрецедентний акт — виголосити інавгураційну промову на Пересянському Євангелії разом з державною (українською) і мовою окупанта — російською! Такого приниження гідності українців не дозволив собі жоден президент в історії новітньої України! І це після Революції гідності, після загибелі Небесної Сотні!

Але милосердні, лояльні українці в ім'я миру проковтули образ (правда, я сказала, що це не той президент, за якого я голосувала!), що дозволило першій особі і далі принижувати українців. Зокрема, новорічне вітання було виголошено трьома мовами: українською, кримськотатарською і мовою окупанта — російською! А на День злуки, 22 січня 2015 року, у своїй промові президент відверто заявив, що буде дбати про розвиток російської меншини! Потім низка скоропоспішних призначень на ключові посади в державі іноземців і негайне надання їм громадянства України без знання державної мови, історії і традицій українського народу. Далі зміни до Конституції України з наданням особливого статусу окремим регіонам держави, де, звичайно, панівною мовою залишається мова окупанта! До приниження українців відношу оголошення 2016 року Роком англійської мови. Невже українці за стільки гоніння української мови знають її досконало і не потребують її вивчення у вседержавному масштабі? Чи задоволений міністр освіти і науки ганебними результатами цьогорічного тестування з української мови?

Сьогоднішнє керівництво порушує 10-ту статтю Кон-

ституції України тотально! Засідання Радбезу, Кабміну проводяться впереміжку то державною, то мовою окупанта. На радіо і телебаченні процвітає канон «штепселя» і «тарапуньки». Депутати наявіть не ставлять запитання про скасування сумнозвісного закону Ківалова-Колесніченка. Мабуть, їм надзвичайно комфортно спілкуватися мовою окупанта, вона їм близька ментально і культурно. Виходить, що ми маємо гібридну війну, тому що маємо гібридну ментальність наших владних очільників. Замість стратегії розбудови «українського простору», «українського світу» наше зденаціоналізоване вище керівництво, по суті, сприяє поширенню «російського мира» на території України. Президент як мантру повторює, що единою державною мовою є українська. Але реально не робить на державному рівні жодних кроків для її утвердження на усій території України. Радше навпаки.

Факти посилення русифікації за період правління постмайданівської влади передбивають на поверхні. Зокрема, за півріччя цього року

присутність української мови на телебаченні з 28% скоротилася до 23% при квоті 50%

(хоча на початку незалежності планувалася квота 75%). Радіостанції транслюють всього 4-5% пісень українською мовою! А українські фіلمі (маючи на увазі озвучені українською мовою) і культурологічні програми перенесені на нічний час. Мабуть, 78% українців (за переписом населення 2001 року) на розваги мають тільки нічний час. Мало того, виявляється, що в Україні на гроші українських платників податків додумалися продукувати російські фільми без супроводу субтитрами українською мовою!!! Члени Нацради з телебачення і радіомовлення (більшість з яких призначенні за квотою президента) на численні звернення різних українських організацій тільки розводять безпомічно руками. Проте відверто антиукраїнському каналу «Інтер», незважаючи на спротив громадськості, з якогось дива надали ліцензію! А чого варто відповісти неприкриті знушення з українцій на «95 кварталі»!

Якісний український національний продукт практично відсутній на телебаченні. І це у період потужної інформаційної війни з північним сусідом. Парадоксально, але сегмент присутності української мови і культури сьогодні відчутно звужується. Складається враження, що керівництво держави веде не лише гібридну війну, а й розбудовує гібридну державу, тобто в одній частині держави функціонує українська державна, а в іншій — мова окупанта — російська! Фак-

тично (свідомо чи несвідомо?) реалізується путінський план розбудови Нової Росії. А скільки гострих дебатів у суспільстві викликали дискримінаційні Мінські угоди (як за змістом, так і за складом переговірників). А як принижують гідність українців дружні рукоискання перших осіб нашої держави окупанту Путіну і його поплічникам (відповідно Порошенком і Клімкіном) на міжнародних зустрічах!

Сьогоднішньому президенту варто повчитися національної гідності, прямостояння у його європейських колег — поляків, прибалтів, французів, німців тощо. Воно викажуть сильного, розумного, мужнього, далекоглядного, гідного. І, зрештою, Путін формально розі'язав з Україною криваву війну під приводом утисів російськомовних громадян. Для нього не існує жодних перепон, коли йдеється про захист національних інтересів, особливо «великого могучого російського языка». Можна заглибитися в історію періоду Катерини II. Вона, як далекоглядний політик, не онімчевала Росію, а жорстко взялася за розвиток російської мови, культури, історії (не гребуючи її переписуванням на користь імперських амбіцій). Вона чудово розуміла, що потужна творча енергія може розкритися лише на національній основі, передовсім, її мовою. Саме тому стільки циркулярів про заборону української мови було видано у царській Росії, а генія українського Слова Тараса Шевченка фактично фізично знищено у неволі. Чому значення рідної мови, рідного слова для консолідації, цементування нації розуміли і зрозуміють царедворці, королівські особи, сенатори інших держав, а в Україні такого розуміння немає?

Без усвідомлення об'єднавчої ролі української державної мови ми не розбудуємо Українську Самостійну Соборну Державу. На жаль, синдром малоросійства завадив постмайданним депутатам одразу проголосувати скасування мовного закону Ківалова-Колесніченка (хоча попередній склад спромігся на цей «мужній» вчинок, але тодішній Голова Верховної Ради О. Турчинов залишився послідовним малоросом і не підписав цього рішення). Проте деякі депутати проявляють дивовижну заподілливість зі збору підписів (ініціатор п. Подоляк) щодо змінення з посади міністра культури В'ячеслава Кириленка, який перший за 25 років нашої позірної незалежності зумів розробити «Довгострокову стратегію розвитку української культури» і «Концепцію Українського Інституту Тараса Шевченко».

Оточений по-справжньому, на державному рівні опікуватися національною освітою, національною науковою, національною історією, національною пам'яттю, національною економікою, національним військом, національним (у т. ч. релігійним) вихованням, тобто національною культурою, яка як універсальне явище стосується екзистенції нашого буття. І буде правда і справедливість. І відбудеться ми як нація, як держава.

Наталя ГУМНИЦЬКА
м. Львів

Ми єсть народ!

KC

УКРАЇНСЬКИЙ ЧИНОВНИК ЗОВОВ'ЯЗАНІЙ ВОЛОДІТИ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ!

Верховна Рада України 10 грудня зробила значний крок до реформування державної служби. 261 голосом був ухвалений закон № 2490 «Про державну службу», за яким держслужбовці будуть призначатися виключно через конкурс і не матимуть права бути членами партій чи виказувати будь-які політичні переконання. Активісти, які ратували за його ухвалення, встигли охрестити його революційним, а ухвалення закону в цілому передувала масштабна акція у соцмережах.

Важливою новацією є те, що з 2018 року кожен держслужбовець першого рангу повинен буде володіти мовою Ради Європи. Та особливо важливо, що віднині державні службовці зобов'язані використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації. Про це йдеться у статті 8 пункту 5 закону.

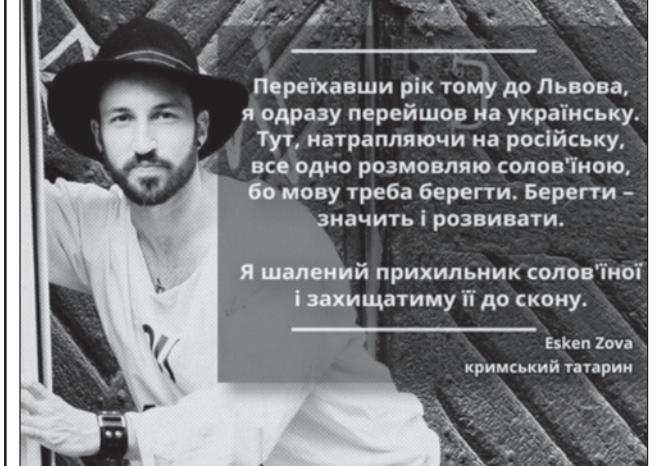
Саме на цьому напередодні сесії парламенту наполягали громадські активісти. Рішучий аргументовано виступав проти недолугого проекту закону громадського діяча, правозахисника, колишнього політв'язні і один із координаторів «Просвітницької сотні Майдану» Микола Ляхович. Він доводив, що закон № 2490 раз і назавжди знищить залишки української мови в держустановах центральних, східних і південних регіонів України, бо він гірший навіть за горе兹віній

закон «KaKa» й фактично є новим «валуевським циркуляром», просто хітре викладенням. Найбільше обурив активістів пункт 1.6., який зобов'язує держслужбовця: «Використовувати регіональну мову та/або мову національних меншин, визначену відповідно до закону і в контексті Європейської хартії регіональних мов або мов меншин у межах та випадках, визначених законом».

До честі наших парламентарів, вони підтримали свого колегу від партії «Народний фронт» Остапа Семерака, який під час розгляду законопроекту відкликав правку, подану у співавторстві з іншими депутатами, що передбачала окремий пункт про використання регіональних мов. Справедливість перемогла і мова була захищена. А Микола Ляхович опісля написав на своїй сторінці у соцмережах: «Я бачите, думка громади таки ще має вплив на Верховну Раду! Дякую всім небайдужим! Слава Україні!».

Дія цього закону поширюється на державних службовців, зокрема, Секретаріату Кабінету міністрів України; міністерств та інших центральних органів виконавчої влади; місцевих державних адміністрацій; органів прокуратури; органів військового управління; закордонних дипломатичних установ України. Тож віднині чиновники не лише повинні знати українську мову, а й повсякчас послуговуватися нею.

Сергій ГОРІЦВІТ

ІСТОРІЯ ПЕРЕХОДУ НА УКРАЇНСЬКУ ВІД КРИМСЬКОГО ТАТАРИНА

Берегти — значить і розвивати. Важко усвідомлювати, що носіям української здебільшого байдуже на красу мови вони пускати її запозиченнями — не надто вдалими — з російської або польської. Називають це діалектом, хоча від справжньої гварі мало вже що залишилось, здебільшого це погані кальки з російської. В Криму я часто боровся за чистоту російської мови, вправляючи на неї сміючись із нівдішлованих запозичень. Тут, на Галичині, мені інколи просто шкода мови. Почувши «Самий кращий», «відихати», «слишати», хочеться просто замовкнути навік або не спілкуватися з тією людиною, але замість того я купую собі правопис або якусь книжку українською й проводжу розвиватись. За власні помилки у вимові та орфографії мені прикро як першокласнику, і я дійсно не розумію людей, які читають тільки постії в «Підслухано у Львові» або інших спільнотах «Вконтакті» і звідти належать чистотою української мови. Я — шалений прихильник солов'юної і захищатиму її до скону!

Петро ПОРОШЕНКО: МИ НЕ ПИТАТИМОМЕ В КРЕМЛЯ, ЯК РОЗВИВАТИ КРАЇНУ...

Свій європінтеграційний вибір влада України погоджуватиме виключно з українським народом, а не з Кремлем. Про це Президент України Петро Порошенко заявив в інтерв'ю телеканалу «Інтер», повідомляє кореспондент «Укрінформу».

«Наша позиція абсолютно чітка — ми свій європінтеграційний вибір будемо погоджувати виключно з українським народом. І це не справа Кремля, і ніхто не збирається у них питати дозволу, яким чином нам розвивати нашу державу», — сказав П. Порошенко.

Глава держави навіс приклад, що Росія уже встигла висловити своє невдоволення введенням в Україні нових пластикових паспортів, мовляв, це з ними не погоджено. «Вибачте, будь ласка. Це — питання українського суверенітету, і ми никого не будемо питати», — наголосив президент.

Олекса Удайко (Коваленко) народився у смт. Дігтярі на Чернігівщині. Молоді роки його пов'язані з Кримом. Служив у радянському війську в м. Сімферополь та працював на ниві сільськогосподарської науки (тюютівська дослідна станція, с. Табачне Бахчисарайського району). Зараз живе і працює у Києві. Доктор біологічних наук, професор. Займається підготовкою наукових кадрів. Має понад 300 наукових праць, есеїв та винаходів. Опублікував три монографії та три збірки поезій: «Предчувство весни» (2004), «Долі клич» (2005) та «На відстані» (2007). Друкувався в журналі «Дніпро», часописах «Франкова криниця», «Чорнобильська газета», «Отчий дім», серії альманахів — «Різдвяний карнавал», «Сила почуттів», «Маті», «Дух землі» та ін. А тепер ось і наша «Світлиця» пропонує увазі читачів добірку віршів поета і вченого.

Олекса УДАЙКО

«ШКОДУЮ, що мені лихого «БРАТА» ТАК НЕОБАЧНО ВИБРАВ МІЙ БОГДАН...»

ПРОШЕД ВОДУ АКИ СУШУ

Я ненавижу ваших мертвих.
Всех сразу. Даже молодых.
Я ненавижу ваши слезы.
И ваших матерей седых.
Я проклинаю вас навеки
за ваши подлые дела,
За то, что Родина когда-то
у нас одна на всех была!
...Коричневой чумы отродье,
вам от суда не убежать,
Вам в Новороссии придется
в могилах общих полежать!
Я ненавижу даже мертвых!

Я ненавижу вас, живых,
И ваших жен. И ваших братьев.
И ваших матерей седых.

Алеся Пономарева

Ось такий, з дозволу сказати, твір було опубліковано недавно на титульній сторінці «Клубу поетії» («KC» для наглядності подає лише уривок, — **ред.**). Для чого — відомо лише організаторам сайту. В усюком разі, захотілось сказати свою думку-відповідь. Звичайно, мовою оригіналу...

* * *

Мне жаль Вас, милая Алеся!
Ви — жертва Путіна письма,

Что на Донбасе куралесит...

Как кот, напакостил весьма!

Но вы, младая поэтеса,

ухель не можете читать,

Чтоб донести градам и весям,

что есть добро и кто есть тать.

Историю, что вас постарше,

понять, видать, вам не дано,

Но кто и чем поля нам пашет,

увидьте, выглянув в окно!

Кто звал вас, танки,

смерчи, грады?

И чьи войска воюют здесь,

Рассказывать уж вам не надо!

Воочью убедитесь днес...

Прошед воду яко сушу,

и три жестокие войны,

Народ не хочет больше слушать

об искуплении вины!

Вина, как видно, уж не наша...

Ваш «милостивый» государь

И необузданная раша

свершили в спину нам удар.

И видно — вас снедает зависть,

что вы не можете нести

Славян и russos гордо знамя.

Вам бы волков в тайге пасти!

Вам дела нет до наших братьев,

горячих материнских слез...

Не лучше ль вам домой

убраться,

забрав — на память —

трупний воз.

Не то, мы сами грузом двести

отправим вас восвояси...

Глотайте путинские «Вести»...

Из України ж — гой еси!

30.09.2014

ХТО СПАСЕ КРИМ

Немов би в світі
нічого й не стало...

Хлюпочуть хвилі,
буйствує мигдаль...

Та до війни всього

Нічого — малість,

За нею — дим...

І непівладна даль...

Немов би там живуть

не ті народи,

Немов не та, що в лицарів,

земля!

Та землю ту вже «градами»

скородять —

Німіє сном татарське немовля...

Двоглавий коструб

в душу зазирає,

Немов пізнати хоче — чи жива!

Вже не назвеш ту землю

чудо-раєм,

На носі — тіл небачені жнива...

...Й поллється кров,

бруннатно-кара, ржава,

В якій весь світ неважко утопить!

А ви — «гаранті!..

Гицелі державні!

Збраєтесь на тризні вина пить?!

Ви мрієте, що вдасться

відсидітись,

Й не втягне вас плутонієві

смерч?..

Байдужості не буде куди дітись —

Моста у небо не збуде... Керч!

...Ta є ще в нас і сила,

і наснага —

Небесна Сотня... Дух Святий...

Майдан...

Сини Вітчизни, що дали присягу,

Татари — «галичани» мусульман!*

Настане день —

гвалтівники свободи

Предстануть перед праведним

судом

За те, що уривали вік народу —

Творили в нас Гомору і Содом!

12.03.2014

*За влучним висловом Рефата

Чубарова

ХОЛОДНА ВЕСНА 14-го

Давно не було в нас такої весни,

Щоб сонце так довго блукало...

Щоб змії шукали чиється вини...

Щоб яструби в небі літали.

Щоб серед посівів пшеници

кукіль

Надовго, мов рак, вкорінівся...

Щоб хмарилось небо у нас

із відтіль...

Де ранок, як марево, снівся...

...Холодна весна!

Що й душі не зігріть...

А як вже хотілося літа!

Та зірка масна, ненажерлива хіть

Шукає нового коріта...

Вдавилися б ласі

до людських кісток —

Кривавії людинохери!!!

Хисткий до неправди, злодії,

місток:

Диктаторів кінчиться ера!

І прийде весна у арійські краї...

Навік вже згине, холодна!

Ми вирвемо з поля осот, кураї,

Звоюємо терени водні.

А вам на могилі поставимо хрест.

Побудьте хоч там християни!

Навік здолаємо доль перехрест,

Навік розкюємо кайдани...

07.05.2014

ХАЙ РИМУЄ ВЕСНА

Невже надворі ті ж неправі роки,

коли стріляли за благі думки,

коли робилися лиш перші кроки

до гідності бурхливої ріки?..

Невже сатрапи ще не мали

строків,

щоб захлинулась кров'ю

їхня суть?..

«Царі» новітні і нові «пророки»

косу, як стяг, у майдуття несуть!..

Невже їм мало — тим псають —

страховиць:

майданівських... зі зброєю...

хахіт?..

Вони жадають ще нової крові —

вже експортованих

кровопролиті?..

...На Кримському півострові

весна.

Рожево мріють приспані мигдалі,
не в душах, а на вулицях —
війна...
...І чорноморські сухопутні швали.
Ще не говорять — дивно —
автомати,
Мовчить — не дивно —
самозванець-цар,
Хоч в надриві — вкраїнські —
дипломати,
Хоч світовий — в майдуттіному —
пожар!
Та молить Україна не стріляти...
Вже так стомився від стрільби
народ!
Так хоче у Вітчизні кожна мати.
Не хочемо літавр і нагород.
...На Кримському півострові
весна.
Квітують мрійно цитруси,
мигдалі...
Весною хай римує не війна —
весна!... I світлі, веселкові далі...
02.03.2014

РІК ТРОЯНДОВИХ ВОВЧИЦЬ

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

І до глибини душі доходили слова помираючої Амазонки-косачки Орелі: «Я співати хочу, — прошептала Ореля, тримаючись рукою за стрілу, яка стріміла в її грудях. — Я не доспівала свою пісню. Слухайте жайворонка. Слухайте, він за мене доспіває. Він буде співати на нашій землі! І очі Орелі заплющились назавжди».

Після завершення вистави Віктор Стус привітав присутніх зі святом Миколая, подякував студійцям за виставу — гарний подарунок усім сімферопольцям (колишнім жителям Неаполя Скіфського), і вручив юним акторам свої книги, твори з яких ми, можливо, побачимо в нових постановках студії «Світанок», а можливо, — й на великих професійних театральних підмостках чи на екранах українського історичного кіно.

А свято тривало, і зал наповнювався радістю, сміхом, піснями і, звичайно ж, подарунками, яких цілу торбу приніс для студійців Святий Миколай, а допоміг йому в цьому Сергій Сукач, давній друг «Світанку» і тато трьох «світанківців». Радісні малюки

продовжували декламувати віршики для Миколая:
*Коли Святий Микола
З небес на землю йде,
То кожний дім і школа,
Мов вулук бджіл гуде.
Бо добре знають діти,
Що ні сніжний танок,
Ані мороз, ні вітер
Не спинить тих санок.
А на санках — дарунки!
Ах, я багато ї!*
Для Славки, для Одарки,
Для всіх, для всіх,
для всіх!

А ще студійці розповіли про «колег» Миколая, які живуть по всьому світу. У Фінляндії його звать Йоулупуккі — «різдвяний дід», в США — Санта-Клаус, у Нідерландах — Сінтер Клас, на Кіпрі — Василь (до речі, там дітки пишуть своєму чарівникові: «Святий Васи-

ЗРАЗКОВА ТЕАТРАЛЬНА СТУДІЯ «СВІТАНОК» ІЗ СІМФЕРОПОЛЯ ЗВІТУВАЛА ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ І СВЯТИМ МИКОЛАЄМ ПРО СВОЇ ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ

лю, приходь, щастя подаруй»). В Італії це Баббо Натале, який лишає сани на даху і через пічну трубу проникає у дім. У Туреччині — Святий Миколай, єпископ Мерлікінський, добрий чудотворець і гонитель зла, покровитель дітей.

Також студійці розповіли і показали глядачам, як у різних країнах зустрічають Новий рік. у Швейцарії та Австрії люди одягають маскарадні костюми і відзначають день Святого Сильвестра. У Греції Новий рік — це день Святого Василя. У Шотландії Новий рік називається Гогмані, там підплюють бочки зі смолою, щоб символічно спалити рік старий. Мусульмани живуть за місячним календарем, тому дата Нового року в них щоразу зміщується на 11 днів перед. А єврейський Новий рік називається Рош Ха-Шана, це святий час, коли люди замислюються над скоєними гріхами й обіцяють спокутувати їх наступного року шляхетними вчинками. В Японії Новий рік святують 1 січня, а в Китаї — між 1 січня і 19 лютого, коли на небі місяць — молодик.

Ось таке театральне дійство побачили і почули глядачі від учнів студії «Світанок», які, готовуючись до виступу, не тільки самі багато нового дізналися, а й інших ознайомили з новорічними традиціями народів світу. Та не дивуйтесь, але навіть після такої театрально-пізнаткової вистави знайшлися «добродії», які наступного дня... підняли галас, що все, що робилось у «Світанку» на день Святого Миколая, — «чистейші води — націонализм». А Святий Миколай-чудотворець, не звертаю-

чи жодної уваги на національність (ну який же він націоналіст?!), і цього разу усім діткам роздав по заслугах: чимним — подаруночки, а нечимним — різочки.

Святий Миколай-чудотворець вперше завітав до студії «Світанок» 23 роки тому, і з тієї пори він її більше ніколи не покидав. Керівник зразкової театральної студії «Світанок», заслужений працівник культури України Алла Володимирівна Петрова з тієї пори щороку готує зустріч Миколая, Но-воріні та Різдвяni вітання. І її учні, які вже дорослі і самі вже батьки, і ті, хто сьогодні навчається в університетах по всьому світу, не забувають, що 19 грудня Святий Миколай обов'язково прийде, його просто треба чекати. Вранці до Алли Володимирівни було безліч телефонних дзвінків, телефонували учні з Києва, Харкова, Петербурга, Москви, навіть з Німеччини, і кожен, вітаючи зі святом, розповідав, що традицію колишніх студійці не забувають і вітають своїх нових друзів зі Святым Миколаєм, навіть якщо ті про таке свято від них вперше чують.

Ми Святого Миколая шануємо і тому віrimо, що наступного, 2016 року, він сотворить чудо — і всі мандрівники, всі обездені, нещасні, ті, хто збився з дороги і прийшов не на свою землю (заблукав), обов'язково повернуться додому. Святий Отче, вкажи їм вірний шлях додому...

Олесь ТАВРІЙСЬКИЙ

м. Сімферополь

ПІСЛЯМОВА... Наступного дня після свята Миколая у театральній студії «Світанок» керівництво Будинку дитячої творчості після дзвінка «доброзичливця» вимагало покласти на стіл текст сценарію свята відеозапис. Після перевідгляду відеозапису були зроблені отакі попередні висновки:

1. Ця дівчинка в золотистій сукні та із золотою короною на голові (задумувалось — як символ сонечка), на думку керівництва, — ЦЕ СИМВОЛ АМЕРИКАНСЬКОЇ СТАТУЇ СВОБОДИ... і тут вбачається пропаганда ворожого американського держаду.
2. Навіщо на сцені китайці? От просто запитання: навіщо на сцені китайці (діти в карнавальних костюмах).
3. Вистава «Пісня Амазонки» — чому не переклали російською і чому виконавиці Амазонок у таких оголених костюмах? Ну, а ви-

Фото В. Качули

шиванки й українська мова на святі Миколая — все це махровий націоналізм!

Це поки що попереднє розслідування комісії — реакція на сигнал свідка «всього цього неподобства». Далі буде?

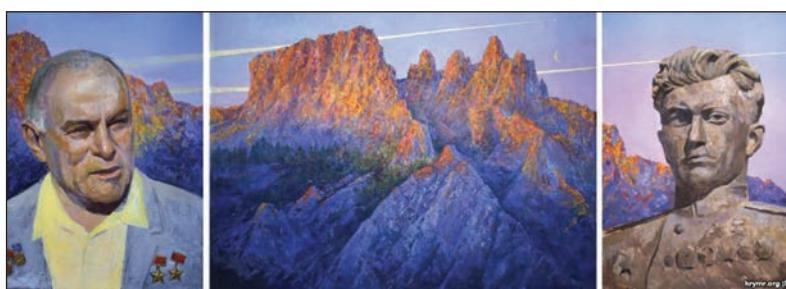

Рішенням правління Національної спілки художників України кримський художник Рустем Емінов висунутий на здобуття Шевченківської премії 2016 року в галузі живопису.

Творчість цього художника – унікальна. Заслуга Рустема Емінова в українському, а також і в пострадянському та світовому образотворчому мистецтві полягає в тому, що він першим із художників звернувся до теми депортаций кримськотатарського народу і створив цілісну художню панораму народної трагедії. Перша частина робіт цієї теми – цикл «Депортация» (або «Унітма») уже широко відома. Ці роботи багато разів публікувалися у пресі, експонувалися на виставках, придбані в особисті колекції. Серія «Депортация» була виставлена у Верховній Раді України. Роботу над цією серією художник вважає основною темою своєї творчості і сподівається, що ця серія стане основою музею народної пам'яті.

Зраз Рустем Емінов у своїй студії в Сімферополі працює над подальшим поглибленим цієї теми. Другий цикл полотен називається «Повернення» (або «Авдеть»). На майбутнє художник задумав і третій цикл «Відродження», роботу над яким він розпочне після завершення другої частини цього грандіозного триптиха, який складатиметься з декількох сотень полотен.

Про депортацию у травні 1944 року майже немає візуальних документів – ніхто не фотографував, не знімав кінохроніку. Тому художнику, який замислив зафіксувати це злодіяння, довелося спиратися на людську пам'ять, на розповіді батька й матері, депортованих із Алушти. Досі там зберігся їхній будинок, під яким росте старезна шовковиця, але там живуть

«У МЕНЕ, КРІМ ВІЙНИ, НІЧОГО НЕМАС, ЯК НЕ БУЛО, КРІМ МАЙДАНУ...»

Його називали художником Майдану. А намалювані ним ікони майданівці мають по всій Україні. Від первого дня і до кінця березня львівський іконописець Левко Скоп був на Майдані у Києві. Скільки ікон він написав, достеменно не знає. Художник пережив усі найважчі і криваві події Майдану. А нині не уявляє своє життя без допомоги війнам.

Художник, рокер, поет, викладач. Робота – це стансуні, вона має дарувати красу і допомагати іншим. Він не боїться експериментувати у творчості і цим дивувати – різних людей по-різному. Хтось називає його шаленим диваком, а хтось – художником від Бога. У цьому весь Левко Скоп. Він малює на старій церковній гонті, малював на дошках, які привозили майданівцям, щоб їх палили і грілись.

На Майдан Левко Скоп поїхав з первого дня. 24 листопада у Києві застудився і вирішив на кілька днів повернутися додому. Власне, ніч, коли «Беркут» бив

студентів, провів у дорозі додому, з Києва до Дрогобича. Зранку дізнався про ці події і миттєво забув про свій кепський стан. «Ні паспорта, жодних документів не мав при собі, нічого не мав. Одразу побіг у центр в Дрогобичі, де стояли автобуси на Київ, звідти постійно вони виїжджали, і пойхав».

Відтоді аж до кінця березня Майдан не залишав. Усі штурми, провокації, важкі дні і, найгірше, криваві – там. Досі йому важко згадувати 18 лютого на Інститутській.

«Я тоді побіг по Інститутській діорогі. Каміння подавав, шини. Хлопці кричали: «Діду, ти куди?», звісно, жартували. Нас водою облили. Граната то там, то тут вибухала. «Беркутівці» пустили якийсь газ, спершу білій, а потім рожевий, просто переді мною, я не мав маски, просто вдихнув. Але зрозумів, що то щось не те, і закрився хусткою, але було пізно. Потім таки потрапив у лікарню. Це газ був, який просто випалює легені. Ліку-

вався тривалий час. Найгірше тоді, 18-го, було втікати. По мені «Беркут» пройшовся ногами, звісно, що могли просто вбити. Пригадую, на мене народ навалився, думав, що задихнусь, бо маю астму. Я вскочив у метро «Хрестатик», там теж все заблоковано, але вдалось – таки доїхати до «Майдану». Мене вже там син розшукав, хтось сказав, і написали навіть у «Фейбукі», що бачили по-битого сивого чоловіка. Словом, мене вже похоронили».

Кілька днів після кривавих

лютневих днів на Майдані

художник не міг ніяк оговтатись. Не мав відповіді на запитання, чому молоді люди загинули, а він залишився живий. З цього стану вишов завдяки малюванню. Хоча їхав сюди без жодних помислів малювати. Але, побачивши дерев'яний щит, таки не втримався.

«Хтось зробив дерев'яний «бронік». Всі ще з того витвору посміялись. Я собі сказав, що мені цей «бронік» подобається. Взяв і розмалював. І після того як почав малювати! Мені дзвінок з одного намета, другого, у

когось день народження, треба намалювати образ. Спочатку дарувалось просто нашим. Один чоловік був на Грушевського, я запитую, який хочеш образ. Вибрали дошку, ота підійде, велика тата була, він каже, що так. І має велику ікону. Не пам'ятаю, скільки тих ікон намалював. 18-го, коли почався штурм, люди рятували мої роботи з виставки. Занесли їх у профспілки. Там вони і згоріли. Залишився архістратиг Михаїл, який потрапив у музей Майдану».

На Майдані була його виставка, продав ікони на аукціоні, а гроши віддавав на потреби Революції гідності. Майдан – це сім'я, а війна – це родина, каже митець. Малює, проводить благодійні аукціони і на зібрані гроші купує все необхідне для бійців. «У мене, крім війни, нічого немає і не може бути, як не було, крім Майдану».

У Станіці Луганській Левко Скоп на стіні будинку культури, що постраждав від обстрілів, намалював зображення Покрови Богородиці. Його образи є у каплиці в Краматорську і в наметах бій-

творчої Спілки художників при Академії мистецтв Республіки Узбекистан. З 2005 року – член Національної спілки художників України. У 2007 році Рустем Емінов став лауреатом Премії Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Твори Рустема Емінова внесені до зібрання Державного музею мистецтв та дирекції художніх виставок та панорам Ташкента (Узбекистан), до зібрання Музею кримськотатарської культурно-історичної спадщини в Сімферополі, Будинку-музею І. Гаспринського в Бахчисараї, придбані колекціонерами США, Ізраїлю, Малайзії, Південної Кореї, Австралії, Туреччини.

Його картини – трагічні за змістом. З одного боку, це якась мальовнича сага про трагедію, а з іншого, – своєрідний документ, який свід-

чить, що це злодіяння було насправді геноцидом для народу – скотинячі вагони, смерть дітей і старих, виснажені обличчя, звірячі обличчя людей зі зброєю.

Друга частина циклу написана в таких же трагічних темах тонах, але вона багатша й різноманітніша. Наприклад, триптих «Благання» являє характерні портрети народних типів, які усвідомили величезне горе, але не здалися, не скорилися, волають до Всешильного молитвою про справедливість і покарання злочинців.

А триптих «Стіна» – це всього лише важкі різної форми камені, але на кожному з них позначені рік, коли радянський режим придумував і застосовував усе нові й нові перешкоди на шляху повернення народу на батьківщину.

Примітний автопортрет, на якому художник зобразив себе на тлі воріт, закритих сталевим ланцюгом із важким замком. Тим не менше, вираз обличчя художника оптимістичний, і цей настрій пояснює одна деталь картини – в замку стиричить ключик, а значить справа повернення на батьківщину в руках самого народу, варто тільки повернути ключ, зняти ненависний ланцюг.

Триптих «Ай-Петрі пам'ятає» присвячений образу Амет-Хана Султана, і всі три його частини пронизують сліди поплоту літака як відображення пам'яตі. Ліва частина триптиха – оригінальний портрет двічі Героя, права частина – його постать уже в бронзі, а середня частина – зубці Ай-Петрі, які в Криму виці за все, але й вони пам'ятають політ кримського сокола.

Яків СОРОКА,
оглядач, культурний аналітик
<http://ua.krymr.com>

ців. «Я вважаю, що це – частина від Бога, що я можу для них малювати».

Майдан, ситуацію на Донбасі Левко Скоп називає еволюційним процесом України, і цей шлях, каже, держава має пройти до кінця. «Ніхто не вірив, що буде незалежна Україна. Не було б путчу, то її не було б. Кравчук це зрозумів. Бо хто не хоче бути президентом? А люди були до цього не підготовлені. 30-ті, 40-ті, 50-ті роки, репресії, репресії, сексоти народжувались, талановитих людей нишили, нормальної люстрації так і не було. Як це може бути, що колишній секст, комуняка, який писав проти України, зараз викладає в університеті? Вони молодь вчать жити...».

Левко Скоп любить говорити, що це не він малює, а ангели водять його рукою. Але він може намалювати і кілька образів за день, а може жодного за кілька днів. Для когось може створити ікону за кілька годин, а для когось – ніколи.

Галина ТЕРЕЩУК
<http://www.radiosvoboda.org>

КАЛИНА – НАША БЕРЕГІНЯ!

Під такою назвою відбулось свято в Алуштинській школі-колегіумі з викладанням української мови. Школа була заснована ще в 1998 році. З того часу випускники колегіуму щороку висаджували кущі калини на шкільному подвір'ї, щоб залишити свій слід у рідині школі на згадку для майбутніх поколінь. Єдиний рік, коли ця традиція була переврана і калину випускники не посадили, — 2014-й...

І ось у грудні цього року колегіанти-активісти етнографічного шкільному музею «Берегіння» разом з керівником музею, вчителем англійської мови Надією Михайлівною Онищенко, свято розпочали з представленням виставки учнівських художніх робіт із зображенням калини, а також рушників з вишитими цієї рослини, які дістали з фонду музею «Берегіння». Учні дізнались, що слово «калина» походить від давньоукраїнського «оказлити», тобто дуже близьке до слова «закалювати» — оздоровлювати дух і силу. В образі Калини виступила учениця 9 класу Олена Дворецька: «Царівною калиною мене люди звуть. Чарівною Україною мимо води пливуть. Сніжно-блілі квіти я маю навесні. Дарую людям ширі омріяні пісні. А восени червоні я перли одягаю. Про щастя, про долю слова намовляю».

Особливий інтерес у глядачів викликала «битва» воїнів світла на «Калиновому мосту», який за леген-

дою був побудований через річку Смородину і розділяв сили Добра і Зла. Перемогу над силами Зла (виконавці ролей учні — Г. Комличенко та М. Костю) зал зустрів аплодисментами. Ведучі свята — Ілля Ніколайчук, учень 10 класу, та Анастасія Захарова, учениця 9 класу, розповіли дві легенди: «Дівчина Калина збирала у лісі ягоди і раптом побачила, що вороги йдуть до села. Вона побігла у село і попередила односельців. Сміливо кинулись до бою козаки, але в багато разів більше було ворогів, які спалили село, а дівчину Калину взяли у полон, а потім убили її. І на тому місці виріс кущ калини, який нарекли ім'ям дівчинки. З тих часів калина і стала оберегом українців, пам'яткою про рідину землю».

Ілля розповів іншу легенду про те, як бився козак за волю, за рідину країну, а коли його смертельно поранили в бою, він попросив побратимів, щоб насипали могилу в чистому полі і посадили червону калину: «Будуть птахи прilітати калинонку їсти. Будуть мені приносити від родини вісті».

Сьогодні ці давні легенди тривожать серце і душу. Біль за рідним краєм з кожним днем стає нестерпним, і слізми на очах бриніли як у глядачів, так і у виконавців. А коли ведучі звернулись до залу за «допомогою» пригадати прислів'я про калину, — у залі піднявся «ліс» рuk. Діти один за одним вигукували:

«У лузі калина з квіточками, наче мати з діточками... Любуйтесь калиною, коли цвіте, а дитиною, коли росте... Дівчина, як у лузі калина... Немає цвіту більшого, як цвіт на калині, немає в світі рідинного, як мати дитині... Без верби і калини немає України».

На свята «Калина — наша берегіння» у виконанні шкільному хору під керівництвом Людмили Іванівни Целікової прозвучали українські пісні «Зацвіла в долині червона калина», «Ой у лузі калина», «У долині кущ калини». Про образ калини в Петриківських розписах розповіла Надія Онищенко, керівник шкільному музею «Берегіння». Наприкінці свята була відновлена традиція щорічного висаджування куща калини на подвір'ї школи. Світа Царівна Калини (виконавиця Оленка Дворецька) та цього-річні випускники школи посадили ще одну «сестричу», що прикрасить подвір'я школи-колегіуму. Підросте нове покоління і, приходячи в калиновий гай, вони будуть загадувати перших українських випускників, з яких розпочиналась українська освіта в Алушті, і, можливо, продовжати і далі цю добру традицію. І звичені та щосясені в калиновий гай школи-колегіуму прилітатимуть птахи, приносячи тільки добре вісті з України.

Олесь ТАВРІЙСЬКИЙ

м. Алушта

ПРЯНИЧКИ РОЗПИСНІ, НОВОРІЧНІ!

Такі унікальні їстівні витвори мистецтва можна побачити і скунтувати лише в Одесі. Виготовляють чудо-пряники в стилі старовинних листівок у кондитерській «Бубликoff» майстерні Оксани Бубликової.

Зараз кондитери вже готовують подарунки до Новорічних свят. 4 грудня вони повідомили, що вже виготовили різдвяну скриньку з поздоровленнями. І сама скринька, і кожне вітання — це їстівні й розписані як листівки пряники. На створення кожного елемента йде пряник із тіста за авторським рецептом, а також спеціальна глазур. Майстер покриває солодке полотно натуральною основою і береться за розпис. Малюють картини спеціальними пензлями.

Автор такої вілочки Оксана Бубликова уже потрапила в Книгу рекордів України, коли у її майстерні створили 12-метровий імбирний пряник-картина на Новий 2015 рік. А ще вони подивували одеситів і гостей міста велетен-

сіким томатним тортом і тортом, присвяченим морській столиці України.

«Якщо розглядати розписаний пряник як подарунок, то це не подарунок за великою грошей, а подарунок від душі. Він принесе багато позитивних емоцій. Подарунок, який людина оцінить більше всіх дорогих подарунків у світі», — передокана майстер «Бубликoff» Оксана Бубликова.

Термін зберігання таких подарунків — 2 місяці. Вони не черствіють завдяки меду. Спочатку випікають тісто. Потім виріб заливають цукровою глазур'ю. Добу пряники висихають, а далі вже за смаколики беруться художники. Тоненькими пензлями вони малюють орнаменти і створюють на поверхні картини й пишуть добре побажання.

Пані Оксана пригадує, як одного разу майстринь попросили підготувати подарунок для колекціонера маяків. Тоді вони подарували йому цілу коробку з пряниками, на яких намалювали рідкісні маяки з усього світу. А нещодавно відправили ко-

робку пряників у Німеччину для чоловіка, який займається удосконаленням двигунів для автомобілів «Формули-1». «На пряничках ми зобразили моделі машин, які брали участь у гонках з 1960-х років до нашого часу. Улі — так звуть

Сергій ГОРИЦВІТ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! Оскільки жодних офіційних наказів або розпоряджень, що стосуються зміни формату випуску «Кримської світлиці», з моменту окупації Криму ми не отримували (а згідно з українським законодавством, такі рішення узгоджені приймаються лише співзасновниками засобів масової інформації або судом), продовжуємо готовувати до друку щотижневі номери газет і направляти їх до київської друкарні. Як і раніше, починаючи з 2002 року, на редакційному сайті щоп'яtnicі виставляється електронна версія тижневика, зокрема у pdf-форматі. Розміщену нижче інформацію про умови передплати «Кримської світлиці» та інших культурологічних видань продовжуємо публікувати як нагадування «борцям» за інформаційний простір України про їхні держслужбові зобов'язання перед читачами і державою. Редакція «KC»

О ФОРМІТИ ПЕРЕДПЛАТУ на всеукраїнську загальнополітичну і літературно-художню газету «Кримська світлиця» та інші культу-рологічні видання ДП «Національне газетно-журналне видавництво» (газету «Культура і життя», журнали «Українська культура», «Музика», «Пам'ятки України: історія та культура») можна в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України. У країнах далекого зарубіжжя оформити передплату на ці видання можна через сайт www.presa.ua. Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії можна за адресою — <http://presspoint.ua/>. Така послуга доступна в будь-якій країні світу. **Довідки за тел.: (044) 498-23-64; e-mail: nnu.kultura@gmail.com**

